

СТРАЙКУЮТЬ ТАКОЖ МІЛІЦІАНТИ

Київ (УПА, УНВІС). — Тут у вівторок, 21-го серпня у передмісті Києва — селищі Вишневе — на охорону громадського проєкту не вийшов жоден міліційний патруль. Застрайкувала друга рота окремого батальйону патрульно-постової служби Управління внутрішніх справ (УВС) Київської області.

Вістка блискавично облетіла інші міліційні підрозділи Київщини і незабаром до страйкарів приєднались перша рота цього ж батальйону в Ірпінні, персонал місцевого медвиробничого підприємства в Білій Церкві. Про свою солідарність зі страйкуючими заявили і третя рота патрульно-постової служби (ППС) у Броварах. Але там саме в цей час проходив американсько-радянський Похід Миру, тому правоохоронці вирішили вийти на службу, як вони пояснили, «щоб не виносити конфлікт на міжнародну арену». Страйк міліційних працівників, що недавно таких вірних комуністичному режимові та слухняних своєму командуванню, виник в наслідок подій 5-го серпня, коли черговий міліційний автопатруль, до якого входили старшини Іван Музика, молодший сержант Вадим Ульяничкий та сержант Сергій Ульяничкий, зупинив автомобіль «Москвич» у селі Тарасівці. Автомобіль мав державні номерні знаки. Черговий патруль отримав вказівку про затримання

автомобіля такої марки і такого кольору. А що це була неділя, то їх зацікавило, чому службова машина використовується у вихідний день. Водій відмовився пред'явити посвідчення і рейсовий лист, брутально лаявся і погрожував, мовляв, «чи ви знаєте з ким маєте справу?»

Коли міліціанти не відступили, чоловік, що сидів за кермом, ударив І. Музику ногою. Так безцеремонно поводитись з міліціантами ніхто собі не дозволив би, окрім місцевих партійних керівників. Пізніше з'ясувалося, що це був керівник одного з відділів радгоспу М. Чаплинський — своя людина в Києво-Святошинському райкомі КПУ. Він покликав на допомогу ватагу своїх підлеглих, які були міліціантами, намагалися відібрати у них зброю, порвали на них одяг. За спротив міліції при виконанні службових обов'язків будь-який громадянин негайно був би засуджений до 3-ох років ув'язнення, але тут сталося інше. Після службового розслідування, відділ кадрів УВС виконав вказівку високого партійного начальства і звільнив з праці Вадима Ульяничкого та Івана Музику, вірних досі служак, які були в Афганістані, працювали на різних роботах по ліквідації наслідків аварії в Чорнобилі. Їх також вислали з гуртожитку. І. Музику виселено з дружиною і немовлятком.

(Закінчення на стор. 4)

Приготовляють Український фестиваль у Сан Дієго

Сан Дієго, Каліф. — Українська громада Сан Дієго підготується до чергового традиційного Українського фестивалю, що відбудеться у дні Свята Праці — 31-го серпня — 2-го вересня.

Широка та різноманітна програма фестивалю включила товаришську й розвагову зустріч біля ватри на прибережній пляжі, спортивні змагання й турніри. В мистецьких виступах бере участь танцювальний ансамбль «Вітерець» з Вінніпегу та місцеві мистецькі сили.

У неділю, 2-го вересня відбудеться відзначення Українського Дня в Балбоа Парку з участю танцюристів

«Вітерець». Цьогорічний фестиваль співпадає із 30-літтям «Української Хати» в туристичному Балбоа Парку, що стала своєрідним інформаційним центром місцевої громади українців. Щонедільні відвідувачі з різних частин країни та світу мають нагоду познайомитись тут з візіями української культури та відомостями про Україну.

Фестиваль завершиться бенкетом, прибутком з якого призначений для допомоги дітям — жертвам Чорнобиля.

Бажаючих одержати додаткові інформації просить звертатися: Ukrainian Festival '90, 7821 Lake Adlon Dr., San Diego, Calif. 92119.

3 мандрів по Україні

ВІДВІДИНИ НА БАЙКОВОМУ КЛАДОВИЩІ

Співає хор «Гомін» зі Львова

Київ (О. Кузьмич). — Відвідини славного Байкового кладовища у Києві, щоб віддати честь могилам Василя Стуса, Олеси Тихого і Юрія Литвина учасники III Конгресу Світової Федерації Українських Лікарських Товариств, було одним із особливо зворушливих моментів цього дводенного найбільшого досі зібрання українських лікарів з діаспори та України. У

соняшні пополуночні сотні учасників приїхали автобусами на Байкове кладовище, більшість у вишиваних сорочках та із вітами в руках. З якоюсь особливою набожністю зібралися вони біля трьох дерев'яних але гарно завішаних хрестів, з написами похованих там жертв радянського режиму, що загинули на далекій півночі і щойно кілька місяців тому були перевезені на це

Пожвавився розвиток українознавчих студій у Польщі

Варшава. — Від нового навчального року у Польщі вестимуть працю три університетські осередки української філології. До існуючої від 1953 року Катедри української філології Варшавського університету, в минулому році приєдналась Катедра східнослов'янських студій Люблінського католицького університету, а у поточному році також Катедра української філології Ягеллонського університету в Кракові. За словами видатного польського дослідника, керівника Люблінської філології, проф. Ришарда Лужного, це пов'язане з ростом зацікавлення україністичною проблематикою в Польщі, «суттєвими політичними, культурними і світоглядними перетвореннями, які відбуваються в середньо-східній Європі (пожвавлення національних прагнень і демократичних рухів на Україні, відродження релігійного життя і актуалізація драматичних стосунків між православ'ям і Греко-Католицькою Церквою, відвернення від заікавлення і потреби

суто русистичських, нова фаза взаємного приведення у відповідність і стосунки українсько-польські».

Варшавська україністика, яка від довгого часу переживає певну кризу, дещо змінила профіль свого навчання. До навчальної програми включено нові предмети, а також змінено саму програму студій, зокрема, історії української літератури. Замість русистички, яку введено у 70-их роках, як другу спеціальність, студенти можуть тепер вивчати польську філологію, що повинно значно поживити сам процес навчання і підняти його рівень. Слід бодай згадати, що в Польщі відмінені обов'язковості навчання російської мови у школах, що різко зменшило кількість учнів та запобігло вивченню цієї мови. Відпали також ідеологічні настанови, які міцно скоували україністичні студії.

В Люблінському університеті україністичні студії пов'язані в одну систему з

(Закінчення на стор. 4)

В Торонто доповідатиме

В. Чорновіл

Торонто, Канада (УКД-Ц). — Від п'ятниці до неділі, 28-30-го вересня 1990 р. Українсько-Канадський Дослідно-Документаційний Центр організує конференцію «Голод в Україні 1932-33 рр. — Нові дослідження в Торонтоському університеті».

В суботу, 29-го вересня,

Квитки в книгарнях «Арка». За найбільшчими інформаціями звертатися до Центру на число тел.: 923-3318.

Відбудеться 39-ий Здви́г СУМ

Нью Йорк (КУ-СУМ). — Черговий, 39-ий всеамериканський Здви́г Спільки Українсько-Канадський Молоді відбудеться в суботу і неділю, 1-го і 2-го вересня ц.р., на Оселях СУМ в Елленвіл, Н. Й., і Барабу, Віск.

Гаслом цьогорічного Здви́гу є «Борись за Україну, ми волі сини», і він відзначатиме 65-ліття створення Спільки Української Молоді, 60-ліття Харківського процесу над членами СВУ-СУМ і 40-ліття героїчної смерті головного командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки.

Учасу у Здви́зі на Оселі

СУМ в Елленвілі братимуть осередки з Асторії, Авбурну, Амстердаму, Баффало, Бостону, Бінгемтону, Балтимору, Вілліамсбург, Гартфорд, Джерзі Сіті, Ірвінгтону, Йонкерсу, Коговз-Вотервіллі, Нью Йорку, Нью Гейвену, Пасейку, Рочестеру, Сиракуз, Трентону, Філадельфії і Ютики. Всі інші осередки із західних стейтів Америки візьмуть участь у Здви́зі у Барабу.

Спортові змагання відбудуться та копаного м'яча почнуться в суботу, 1-го вересня, зараз після відкриття.

Командантом Здви́гу в Елленвілі буде Богдан Гаргай, а в Барабу Іван Шалєва. В мистецькій частині на східному Здви́зі виступлять, крім місцевих суміських ансамблів, танцювальна група «Чайка» Осередку СУМ в Йонкерсі під мистецьким керівництвом Ореста Русинка, та оркестра «Трембіта» з Осередку СУМ в Монреалі, під мистецьким керівництвом Андрія Гарасимовича.

Танцювальний ансамбль «Україна» під мистецьким керівництвом Євгена Литвинова виступить на оселі в Барабу, як також співучі гуртки та танцювальні ансамблі осередків СУМ в Мінеаполіс і Палатині.

У неділю, після Богослуження в українському католицькому і православному обрядах, відбудеться маніфестаційна частина, на якій в Елленвілі святове слово виголосить мгр Осип Рожка, голова Центральної Управи СУМ, а привіт з України зложить Григорій Приходько, голова Національної Ради по відношенню Української Державності і Української Національної Парії, д-р Аскольд Лозинський, заступник голови і організаторів референсу КУ СУМ в Америці, виголосить святове слово у Барабу.

Протягом п'ятниці, суботи і неділі, від 31-го серпня до 2-го вересня, заряд Оселі СУМ в Елленвілі влаштує п'ять товаришських забав, на яких до танців приграватимуть оркестри «Нове покоління», «Бистра Вода» і «Водограй».

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА висилають ІРАКСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ

Вашінгтон. — У понеділок, 27-го серпня, Державний департамент ЗСА повідомив, що з країни за 72 години повинні вийти 36 співробітників іракської амбасад у Вашингтоні. Таким чином, персонал амбасад зменшиться з 55 до 19 осіб. Остання цифра не випадкова: в американських амбасадах в Кувейті і Багдаді тепер залишилося 19 осіб.

Серед висланих із ЗСА іракців — всі співробітники торговельного відділу амбасад. Як пояснила пресовий секретар Державного департаменту Маргарет Татвайлер, у зв'язку з торговельним ембарго проти Іраку американська влада не бачить потреби в тому, щоб цей відділ амбасад продовжував функціонувати.

Дипломатам, що залишилися, заборонено вийждати без спеціального дозволу американської влади за межі 40-кілометрової зони. У них анулюються багаторазові візи: тепер перед кожним в'їздом у ЗСА вони зобов'язані просити нову візу. Нарешті, Татвайлер повідомила, що американська влада віднині буде «строго контролювати» використання фондів амбасад на допомогу іракським студентам, що вчаться у ЗСА і «на інші гуманні потреби».

Обмеження не розповсюджуються на дипломатів, які працюють в іракській місії

при ООН, бо ЗСА в такому випадку порушили б зобов'язання, прийняті ними на себе як країни перебування цієї міжнародної організації.

За словами Татвайлер, вказані заходи прийняті у відповідь на «грубу агресію проти Кувейту», «крикливо нешанування міжнародних прав і норм цивілізованого суспільства», скинення законного кувейтського уряду, створення «цілком незаконного маріонеткового режиму» в Кувейті і іракської анексії останнього. Звичайно останнього краплею було ставлення до американських дипломатів. Амбасада ЗСА в Кувейті і далі не дістає води і електрики.

Деяким громадянам ЗСА все ще вдається виїжджати до Кувейту і Іраку. За повідомленням агентства Ройтерс, 15 американців прибули в Амман з Багдаду на літаку, а ще троє — через Йорданський пропускний пункт Руейшед. Літаком також прибули в Амман 18 японців, три англії, італійці, австралійці, норвежці, фінні, французі, і шість співробітників ООН. Перший літак з родинами дипломатів прилетів до Вашингтону, 28-го серпня.

Президент Іраку Саддам Гуссейн заявив у вівторок, 28-го серпня, що він звільнив всіх жінок і дітей дипломатів ЗСА та інших країн.

На Союзівці виступить також бандуристка зі Львова

Союзівка. — Як було раніше інформовано в суботу, 1-го вересня, в залі «Веселки» виступить також бандуристка зі Львова Оксана Герасименко, лауреат всеукраїнського фестивалю, відомої з виступів в Україні, на Кубі, в Польщі, В'єтнамі, Японії, Іспанії.

В програмі звучатимуть її власні твори, а також українські пісні.

О. Герасименко

У СВІТІ

ЯК ПОВІДОМИЛИ СІРІЙСЬКІ газети і офіційне інформаційне агентство, в Іраку були недавно страчені 240 офіцерів і генералів, які відмовилися від участі в окупації Кувейту. Іракське інформаційне агентство ІНА зазначило, що повідомлення, передавши який текст: «Наші воєводи і старшини залишаються і надалі відданими Іраку, нашій великій державі і нашому вождю Саддаму Гуссейнові». Повідомлення про страти військових з'явилися і раніше, однак ніхто з певністю не може сказати, чим саме вони були викликані.

ПАКИСТАНСЬКА ПОЛІЦІЯ обвинуватила Азіфа Алі Зардари, чоловіка скинутої прем'єр-міністра Беназір Бутто, в незаконному зберіганні зброї. У період перебування при владі уряду Бутто, Азіф Алі Зардари дозволяв собі різку критику попереднього кабінету. Причиною для усунення самої Бутто були обвинувачення в корупції і в нездатності справитися з етнічною напруженістю і політичною нестабільністю. Новий уряд, який підтримують військові, створив спеціальні суди для розслідування численних випадків корупції, що мали місце за 20 місяців правління кабінету Бутто.

В НЕДІЛЬНУ ВЕЧОРИ в столиці Румунії поліція знову вжила силу проти студентів, які вийшли на антиурядову демонстрацію. Виступи студентів тривали вже кілька днів. Демонстранти співали політичні пісні, в яких уряд колишнього комуніста Йона Іліеску порівнювалося з диктатурою Ніколае Чаушеску. Поліція розігнала студентську демонстрацію, пустивши в хід гумові палиці. Чужинський репортер, який був на місці розгону, вдалося зробити кілька знімків, після чого поліція заборонила фотографувати натовп студентів. Починаючи від минулого тижня столицю Румунії прокотилася хвиля виступів проти голови держави Йона Іліеску з боку політичних противників очолюваного ним Фронту національного визволення.

КІЛЬКА СОТ демонстрантів з 15-тисячного натовпу, що зібрався на площі перед будинком ЦК болгарської Соціалістичної (колишньої комуністичної) партії, закидали його камінням і підпалили на знак протесту проти комуністичної символіки, що збергалася в країні. Іншою, не менш важливою причиною, можна вважати незадоволення народу політикою Соціалістичної партії, яка продовжує твердити комуністичну лінію у всіх важливих ділянках життя країни. Коли на місце події прибули пожежники, демонстранти не пропустили їх до палаючого будинку. На заклик віцепрезидента правлячого кабінету Атанаса Семерджієва припинити заворушення, демонстранти викрикували: «Мафія! Мафія!» Щоб утихомирити натовп, А. Семерджієв голосно заявив: «Якщо знайдеться людина, яка тепер піде і зніме (з горючого будинку) зірку, я готовий піти разом з ним!»

УАКР-ада ПРИВІТАЛА ДЕКЛАРАЦІЮ СУВЕРЕННОСТІ УКРАЇНИ

Достойний
Юхоневський Ігор Рафаїлович
Голова Народної Ради Депутатів
Верховної Ради УРСР

Українсько-Американська Координаційна Рада вітала Верховну Раду України з проголошенням України Суверенною Державою 16-го липня 1990 р. Цей історичний акт проголошення суверенітету і милевим кроком на шляху до повної самостійності і незалежності.

Щиро радіючи з того приводу, Українсько-Американська Координаційна Рада бажає Українському Народові дальших якнайкращих успіхів і мужності у його змаганнях до «Великої Меті»

За Президією:

Уляна Дячук — голова
д-р Роман Барановський — секретар,
д-р Богдан Шебунчак — голова Крайової Ради

ХРОНІКА ПОДІЙ В УКРАЇНІ

(з повідомлень УПА та Інформцентру «Республіка»)

• Івано-Франківське. — Тут 12-го серпня відбувся багатотисячний похід вулицями міста, у зв'язку з річницею від дня загибелі активіста українського національно-демократичного руху Романа Левчицького. Участь акції пройшли колоною до місця трагедії, а звідти до центральної площі міста, де відбувся мітинг. Виступили: від УХДП Василь Січко, від СНУМ Віталій Попович, від НРУП Олег Білоцерківський, Борис Голотюк. Кошичний вояк УПА Михайло Зеленчук закликав громадськість відзначити 48-му річницю створення УПА 14-го жовтня 1942 року та 31-шу річницю від дня загибелі одного з провідників ОУН Степана Бандери. Присутні ухвалили резолюцію з засудом політичних вбивств та з такими вимогами: місцевим радам ухвалити постанови про перейменування вулиць та про демонтування пам'ятників Леніну на площі біля будинку обласного театру та перед готелем «Україна». В мітинг взяли участь близько 25,000 людей.

• Яблунів, Івано-Франківська область. — Тут 12-го серпня відбулося чергове засідання слухачів народного

ввання останків жертв масового терору НКВД у повосні роки. Представник ДС-У Михайло Зеленчук повідомляв, що активісти «Меморіалу» та НРУП витягли із засипаних землею та сміттям криниць останки шестидесяти закатованих людей із слідами страшних тортур. Завдяки залишкам одягу та металевим прикрасам вдалося ідентифікувати кілька осіб. Багатотисячний мітинг на місці переповнення відкрила голова Яблунівського осередку НРУП Лідія Безпадова. Виступили: народний депутат СССР Василь Ткачук, депутати ВР України Володимир Шлемко та Зіновій Дума, голова коломийської філії УХДП Петро Данилюк, активіст СНУМ Ігор Сміч, колишній вояк УПА Михайло Зеленчук, колишній в'язень катівні НКВД в Яблунівці Василь Мельников. Мітинг закінчився хвилюючою мовчанкою, а потім список УГКЦ Софронія Дмитерко при співслужінні групи священників відправив Панахиду.

• Одеса. — Тут 12-го серпня відбулося чергове засідання слухачів народного

(Закінчення на стор. 5-й)

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ П'ЯТИМИСЯЧНОГО перегляду і випробування американських телевізійних передач «Голосу Америки» на Кубу вирішено, що вони будуть продовжуватися. Населення Куби матиме змогу почути новини, дивитися фільми тощо від 3:30 до 6-го год. ранку. Для цієї телевізійної станції, назва якої, «ТіВі Марті» призначена фінансова допомога в сумі 16 мільйонів доларів. Коли 7 травня на «пробній» базі розпочалися ці передачі, Фідель Кастро назвав їх «незаконними» і «грубим втручанням в гаванські справи. Куба загаломувала ці передачі від самого початку.

ДЖАН СУНУНУ, НАЧАЛЬНИК Канцелярії Білого Дому, за домовленістю з совєтським урядом, перебуватиме довгий час у Москві як консультант при президентському апараті Михайла Горбачова. Згідно з повідомленнями газети «Вашингтон Пост» Дж. Сунуну від'їде до Москви зі штабом співробітників цього тижня. Справа поїздки Сунуну була обговорена ще в червні під час зустрічі на високому рівні між президентами ЗСА та СССР. Ініціатором цього був М. Горбачов. Завдячуючи канцелярському Білого Дому наватиме своїх совєтських колег у принципах канцелярської праці.

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ в своєму вакаційному домі в Кеннебекпорті, Майні, президент Дж. Буш заявив, що президент Саддам Гуссейн не проявляє жодної «доступливості» щодо вимоги ЗСА беззастережного відтягнення іракських збройних сил з Кувейту. Проте Дж. Буш сказав, що ЗСА готові «відкрити діалог з Багдадом». Щоб досягнути відтягнення Іраку з Кувейту, «треба переговорювати». В колах Адміністрації президента Буша вважають, що поїздка генерального секретаря Переза де Куєра до Кувейту є доказом того, що фокус конфлікту може змінитися: з військового напруження перейти на дипломатичні переговори.

КОНЦЕРТ ВІДОМОЇ ірландської співачки Сіннеад О'Коннор в Гарден Арті Центрі в Голмделі, Нью Джерзі, викликав сенсацію із-за поведінки цієї співачки. Звичайно, перед початком будь-якого концерту в цьому Центрі виконують державний гімн Америки. О'Коннор відмовилася вийти на сцену, якщо звідти лунатиме американський гімн. Обурені такою вимогою організатори концерту хотіли відкласти концерт, але уже зібралось 9 тисяч глядачів, тому вимогу зіркну «рок» було задоволено. Проте, як наслідок цієї події, керівництво управління транспорту, до компетенцій якого належить завідування концертною залезою, вирішило скасувати всі її майбутні концерти.

СВОБОДА

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс.)

Subscription: 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
UNA members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money-order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Важливість прилюдної думки

Трудно пригадати із всесвітньої історії подібне явище, як тепер у конфлікті на Близькому Сході, щоб лідери держав, які опинилися на межі воєнного зудару так одверто і ревно заходилися за придбання собі прихильності в рідній країні і поза нею. Звичайно буває так, що диктаторам не залежить на тому, хто як про них думає, — вони є самозакохані і перекохані, що все те, що чинять — добре, корисне, потрібне. У восьмилітній війні проти Ірану президентові Іраку Саддаму Гуссейнові було байдуже, що світ думає про доцільність цієї війни, затіяної Іраком, який хотів заволодіти суміжною протокою і здобути перевагу над Іраном, як продуцент і експортер нафти. Але, опинившись після наїзду на Кувейт перед фактом ворожого міжнародної коаліції — Саддам Гуссейн вжив різних ходів, щоб досягнути згоди від народу в Іраку та з'єднати собі світ. З цієї метою він закликав до єдності і солідарності арабського світу, утворював Америку з Ізраїлем і таврував Америку за посягнення святих для мусулман Мекки і Медини. Коли ж світ обурився на перетворення чужинців у Кувейт і Іраку на закладників — Саддам Гуссейн зігнав до однієї кімнати у Багдаді яких 20 англійських жінок і дітей і виступив перед ними в ролі їхнього приятеля й опікуна. Всі ті заходи завели. В арабському світі настав розкол, бо країни в обширі Перської затоки налякалися, що може їх постигти доля Кувейту. Англомовний світ обурився в'язненням дітей для політичної пропаганди. Франція, яка спершу трималася осторонь від блокади Іраку — вислала туди свої кораблі та разом з ЗС-і Великобританією виступила проти резолюції для ООН із схваленням морської блокади.

У демократичних країнах кожний президент походить з народу і працює для народу. Але один втішується більшою, а інший меншою популярністю. Конституційні права президента Джорджа Буша дозволили йому на висланні війська на допомогу Савдійській Аравії без згоди Конгресу. Але він інформував лідерів обох партій у Конгресі, перевів дві пресові конференції, звернувся окремою промовою до народу. Зробив це під час свого перебування на вакаціях у своєму приватному домі у стейті Мейн. Проте з загостренням конфлікту на Близькому Сході, коли наставла гостра проблема закладників, що їх схопив Саддам Гуссейн і коли Буш покликав близько 50,000 осіб в резерви — в американському суспільстві почали ремствувати, що у такому критичному часі, коли із сумом жінки просять своїх найрідніших, які від'їждять ген далеко і, може, більше не вернуться, що у такий важкий час Президент грає гольфа.

А проте загаль громадян солідаризується з Президентом щодо реакції на наїзд на Кувейт і прихильний відгук на просьбу Савдійської Аравії — прийти їй з військовою допомогою. Пригадуємо, як-то у 60-их роках тисячі молодих чоловіків втікали до Канади, щоби не йти на В'єтнамську війну. Тепер цього нема. Є десятки тисяч добровільців, — на телевізійному екрані показують молоду жінку-лікарку, що зголосилася на виїзд до Савдійської Аравії, коли її муж служить у лютунстві, а трьома нелітніми дітьми заопікується бабуна. І недоречним був проголошений в «Нью Йорк Таймс» лист одного схвилюваного батька молодого воїна, з доктором, що ніби Джордж Буш ради своєї політичної кар'єри висилає американську молодь на воєнний фронт. Джордж Буш не вирішував цієї справи на власну руку, він не є в Америці диктатором, як Саддам Гуссейн. Політика ЗСА супроти арабського світу була устійнена з Альфраном, особливо з Англією і Францією — Джордж Буш ані в Білому Домі ані поза ним не вирішує будь-якої поважної справи сам один.

Голова штабу Білого Дому Сунуну, державний секретар Джеймс Бейкер, дорадник у справах Крайової безпеки емерит-генерал Сквоверфт, секретар оборони Роберт Чейні — це найвулчий гурт співробітників і дорадників, без яких мешканець Білого Дому нічого дійсно важливого не вирішує. Очевидно відповідальність паде на Президента. Коли у теперішній кризі Америка вийде переможною — Джордж Буш має «в кишені» перевибір у найближчих виборах. Коли ж прийшло до до гарячої війни, коли б людські матеріальні жертви виявилися більшими, як цінний весь Кувейт і коли б захиталася приналежність до Америки Єгипту, Марокко і Савдійської Аравії — історія тавруватиме не дорадників Президента і членів його уряду, а тільки його самого. Формат Джорджа Буша і його досвід такий, що він напевне свідомий своєї відповідальності і ризика.

Однак, не зважаючи на ці побоювання і перестороги деяких ліберальних членів Компартії, стримування перепроходження реформ, далі продовжується, яке може допровадити до упадку вже узгіднених революційних реформ. Таке стримування введення змін у соціалістичній системі, може допровадити до такого критичного стану, що громадянство не тільки втратить довіру до уряду, але буде починати вже ставити такі вимоги, які можуть допровадити до розколу в Компартії і до поглиблення кризи на всіх відтинках суспільно-громадського і господарського життя. Горбачов у своєму слові до робітників і селян сказав, що їхні домагання лежать в радикальних революційних реформах, які принесуть ім покращання їхнього життя. Він також підкреслює, що членство мусить змінити цей стан у партії, який зазнає, та що без структуральних змін, партія стане мертвою, і тому вона не зможе заявити, що вона репрезентує суспільство робітничу і селянську суспільні класи.

На останньому конгресі Компартії Горбачов також сказав, що дороги для перепроходження реформ, що її він вибрав, буде далі продовжувати, та що для нього найбільшою нагородою бу-

Володимир Яців

БОРІТЬБА ЗА ВТРИМАННЯ ІМПЕРІЇ

де це, що його батьківщина буде жити. Тому, на підставі цієї заяви Горбачова, як також інформаційних пресових звітлень про це, що в партії є тенденції до певного ступеня реалістичного мислення, доказом чого може послужити інтерв'ю переведене «Вашингтон Пост» із старшим партійним чиновником Ігором Малишом, який сказав: «ми перемогли, бо вислідили ідеологію від справ, які відносять до проблем господарських і суспільно-політичних». Однак факти щоденного життя, які притягують частинні здобутки перебудови і зменшують напруження із Заходом, стверджують крах економіки соціалістичної країни.

Треба ствердити, що це вперше від 1940 року, що статус кво у Східній Європі порушений. Наслідки принципового відпущення між Сходом і Заходом можуть знову самі запалитися конфронтацією. Цей парадокс створюється із незбалансування між внутрішньою і зовнішньою програмою політикою реформ, як теж

від незбалансування між реформами у Союзі та Східній Європі. Горбачов стало нарікати, що його плани перебудови суспільства належне не приймає, і тому введення в життя цих радикальних змін переводяться з опізнанням, наслідком чого є негативне ставлення до планів перебудови.

На зовнішньому відтинку його активності, він бачить, що ця політика вимагає самовідданості, щоб отримати позитивні наслідки. Він також пригладжується реформам, що їх переводять у життя в країнах Східної Європи, колишні сателіти Союзу, на відтинках господарському і суспільно-політичному, і бачив би для своєї країни таких же позитивних вислідів. Для польського, мадярського, чехословацького і східнонімецького народів, їхня історія, культури і соціальні відносини, дали ім науки, щоб прийняти господарську і політичну ініціативу, яку для Горбачова ця Єльщина буде також відтвори-

ти у союзу народів, щоб вони прийняли нове мислення на всіх відтинках економічного і суспільно-політичного життя.

У ранніх шістдесятних роках, коли союзу економіка не була загрожена господарською кризою, тоді Хрущов казав, що напевно на протязі однієї генерації, капіталістичну систему утворить соціалістична економічна система. Навіть тоді, коли після чвертьстоліття, після сталінської експансії, економічний стан країни обнижвся, і наступив застій у шістдесятних роках, то в тому часі Брежнев мав можливість отримати приходи з експорту нафти, який покривав витрати на нафту і зброю. Однак, коли країни Заходу із своєю системою вільного ринку, як теж третя індустріальна революція, яку почали індустріальні країни Заходу, то тоді в тому часі Союзу технологічних клопотів, які існують дотепер. Наслідком цих клопотів, монополій, уряд Компартії не тільки не здійснив обіцянок Хрущова, але допровадив свою політику до господарської катастрофи. Однак, Компартія далі вважає, що Горбачову вдасться вийти з цього катастрофічного господарського і суспільно-політичного по-

(Закінчення на стор. 4)

3 ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Панічний страх перед назвою Українська Католицька Церква

Слідкуючи за вістками про релігійно-церковні справи в Україні, можна зауважити дбайливе уникання слова «Українська» в назві Українська Католицька Церква. Роблять це не тільки консерватисти, комуністи-атеїсти, зокрема урядові кола, але теж представники та провідні діячі українських національних угруповань, українська преса, радіо, телевізії. Під їхнім впливом це уникання поширюється й на поселеннях.

Замість прийнятої офіційної назви Українська Католицька Церква вживається всякі «сфемізмизми» — Греко-Католицька Церква в Україні, Церква Східного Обряду в Україні, Візантійська Церква в Україні, Католицька Церква в Україні, хоч вислів «в Україні», це не те саме що «Українська». Часто пропускається навіть окреслення «в Україні».

Це якийсь панічний страх перед словом «український», якого уникати є з премедитацією. Можна розуміти таку тактику реакційних сил в Україні, прихильників віджогового режиму, членів Комуністичної партії, атеїстів. Але чому це роблять свідомі національні передові представники українства — годі зрозуміти. Почуття неповноцінності, рабський страх, переко-

нання, що коли уникнути слова, то автоматично нестане існувати теж проблема? Такі «сфемізмизми» вносять неясності і непорозуміння, зокрема серед українського населення південносхідних областей, де українська національна свідомість на низькому рівні. Тому й не дивно, що населення цих областей вважає, українців-так-католиків — поляками. Так поширюється релігійно-національна нетерпимість поміж різними прошарками різновидного національно-релігійного життя.

Друга аномалія, це питання, коли писати слово «церква» з малою, а коли з великою букви. Засада проста, але її ламастся, зокрема атеїстичними колами: коли мова про «церкву», як будівлю, храм, тоді пишемо з малою літери, коли ж мова про Божу устану на землі, тоді пишемо «Церква».

Цю плутанину з офіційною назвою УКЦ і писанням «церква» з малою літерою, коли йдеться про Церкву, як Божу устану, щоб її принизити, треба занехати, щоб використати прояви національно-релігійної нетерпимості.

Володимир Барангута
Вудгейвен, Н.Й.

ЯКИЙ НАШ ПРАПОР?

У щоденнику «Свобода» із 31-го липня 1990 року, на другій сторінці, поміщено статтю — «Синьо-жовтий прапор над Києвом». У статті читаємо: «У вівторок, 24-го липня, та рішенням президії Київської міської ради народних депутатів «Про українську національну символіку та її використання у Києві» на щоглі міськради столиці України було встановлено синьо-жовтий прапор».

На цій же сторінці у гарному й корисному репортажі Раїси Мороз написано: «Треба було до речі перекрити це видовище на площі: маса жовто-блакитних прапорів».

І далі на цій же сторінці

знову повторено: «Ось який молодий виліз на підніжжя статуї і намагався почесати на неї жовто-блакитний прапор. Мільйони стягли і його і прапора».

Синьо-жовті кольори офіційно прийняли Уряди УНР, Карпатської України, та УДП. У всіх звітленнях з України написано про «море синьо-жовтих прапорів». Такі прапори вносять всюди в західних областях України.

Можо бути питання про кольор синій чи блакитний. І це питання треба вирішити офіційним чином.

Щоб не вносити замішання, редакції українських часописів повинні справляти такі помилкові визначення, а подавати правильно — синьо-жовті.

С. Голіаш
Чикаго, Іл.

ЩЕ ПРО ХОР «БУРЛАКИ»

У статті п.з. «Україна захоплена „Бурлаками“ з 14-го серпня 1990 року, В. Сірецький пише: «пані Лаврівська чомусь назвала „Бурлаки“ — „загубленими синами“».

Чи «Бурлаки» були загубленими синами? Були, і чи тільки «Бурлаки»? Ми всі, розкинені воєнною хуртовиною блукали по світі (не блукали, а блукали), з

місця на місце, шукаючи своєї долі. Одні знайшли її в Австралії, інші в Англії, Америці, Канаді, де тільки не нема? — всі блукали, всі шукали...

Таке значення має слово «Бурлака» в словниках і в народному розумінні.

Ірена Лаврівська
Бюфало, Н.Й.

Микола Руденко

ЛИСТ В УКРАЇНУ

Настали часи, коли навіть сільські бабусі так часто спілкуються з інюпланетянами, як учора з відьмами, русалками, домовими тощо. Інюпланетяни сьогодні зустрічаються на кожному кроці. Ось, наприклад, іде баба Горпина автобусом із райцентру, дивиться у вікно — а воно стоїть на узбіччі шосе з виваркою на голові. Раніше бабуся подумала б, що то якийсь підліток-шибайголова, котрого мати послала для поросяти назбирати зілля. Тепер тільки по канавах придорожніх і можна відшукати чогось поживного для поросят чи телят, бо в Україні навіть чумацькі шляхи заорано. Що хлопчина для цієї роботи виварку приховує, то що ж тут дивного? Це доволі зручно. А що ця виварка потім опинилася в нього на голові, то що з нього візьмеш?...

Сьогодні такі прості припущення не спадають на думку. Сьогодні це не більше й не менше, як інюпланетянин. І вже не до райцентру їде бабуся, а кваліфікація просто в Житомир — до редакції молодіжної газети. Таким робом з'являється ще одне свідчення з приводу інюпланетян. Та ще яке поважне!

Про домових союзу газети також не забувають. Навіть така високопартійна газета, як «Радянська Україна», має дозвіл від свого начальства щотижня писати про домових. Ось, наприклад, 1 березня 1990 року в статті «Привид бешкету», газета змальовує домового із села Радгоспного Миколаївської області, який чомусь прогнівав-

ся на своїх господарів. Спершу потай підкидав у дитячі цибітки то біглі яйця, то смажену рибу, далі запаленими сірниками почав бавитися. А це вже, як ви розумієте, жарті погані.

Словом, плянові завдання по домових і інюпланетянах сьогодні в союзу пресі виконуються й перевищуються. Якщо бракує чудес у продовольчих крамницях, то, звісно, доводиться надолужувати цей дефіцит чудесами потойбічними. Отак зійдеться родина за обіднім столом, на якому порожньо, й починається обговорення газетної статті на тему привидів чи інюпланетян. Погомоніли, посперечалися — й дивись, навіть не помітили, коли м'ясо з'їли. А там з'їли чи воно загало не з'являлося на столі — це, зрештою, не суттєво. Принаймні господарина має змогу перекусити голодну родину, що вона зовсім не голодна. На увагу психологів, яку без привидів розвивати доволі важко.

А проте ми недооцінюємо проблему привидів, коли обмежуємо її обіднім столом союзу сім'ї. Сьогодні на привидів покладаються такі завдання, які у недавні часи здійснювали особливі відділи. Шоправда, між привидями й особливими відділами істотної різниці не існувало ніколи. Та все ж у часи недавніх особливих відділів нерідко перетворювалися на ком-

петентні органи або навпаки. Словом, одне цілком легально переходило в друге. Сьогодні ж ці метаморфози відбуваються не інакше, як на підвалинах демонології.

Ві, дорогі земляки мабуть, усе це не вельми знайомі з цією незвичайною наукою, хоч на неї в Союзу Союзу з'явився не абиякий попит. Отож дозволяйте навести деякі приклади, щоб вам відкрилася глибина, суть проблеми. Скажімо, років десять тому талановитому поетові можна було накинати й застелити на науричній цілком офіційно, без допомоги привидів. Василя Стуса брали до констаблів аж двічі — й обходились без демонології. Але ж сьогодні без привидів обійтись неможливо.

Передовсім тому, що Стус за допомогою компетентних органів перейшов до іншого виміру світу. Або, як казали наші батьки — на той світ. На Байковому цвинтарі лишилася тільки його могила. Як відомо, вона плянувалася зовсім не в Києві — до Києва Стусова могила переїхала з Уралу насперекір волі компетентних органів. Та чи можуть реальні майори й полковники, оздоблені голубими кантами, накинати на науричній на мертвого Стуса? Проти мертвих, як відомо, споконвіч, повинні боротися привиди.

Саме так це й почалося. Спершу було занапащено

могили Василя Стуса. Через деякий час дикунський вандалізм з тим самим почерком повторився на могилі його констабльного побратима поета Юрія Литвина. А нещодавно привиди-українофоби пригадали письменника, який пролежав у землі майже шість десятиліть. Я маю на увазі Миколу Хвильового. Він похований у Харкові, бо розрахований на власну скроню цієї тоді-коли столиці України був пролетарський Харків. Так само, як усім за ним зробив натхненник українізації Микола Скрипника.

Хвильового впроваджені десятиліття піддавали політичній анатемі за відважне гасло «Геть від Москви!». Критики в цивільному зробили його літературним страхом, хоч насправді Хвильовий був ширим, самовідданим комуністом. Та хто сказав, що комуніст повинен зрестися материнської мови? А від Скрипника, вимагали саме цього. Письменник Хвильовий і старий революціонер, видатний державний діяч Микола Скрипник обрали смерть, але ж не ганьбу.

І ось, бач, майже через шість десятиліть штатні (чи, може, й позаштатні) привиди розшукали могили Миколи Хвильового. Вони погумилися над нею так само, як трохи раніше погумилися над могилами Стуса і Литвина. А це раніше вчинили вандалізм у музеї видатного скульптора Івана Гончара. Хто ж на черзі? Чи є в нас певність, що вишколені привиди завтра не прийдуть кудись з ломами або й вибухівкою?

Анатоль Вовк

НОВЕ ВИДАННЯ З УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

«Українсько-англійський словник комп'ютерних термінів і англо-українські аудіо-візуальні терміни», опрацювали: Петро Федінський, Тамара Гордійська, Тереза Кікена, Річард Робін, KIVC, Едмонтон 1990, 31+30 стор. великого формату.

II.

Єдинодозволені вжитком у ССРП можна пояснити міри «двоїм» (для анг. inch). Вільна «перекладознавча» українська термінологія рекомендувала тут давніше українське запозичення з німецької мови цаль. Цей термін на нашу думку, слід би додати як синонімом, навіть на першому місці. Російське запозичення з французької «пароль» варто б замінити українським словом гасло, а українському слову відсоток дати перевагу над «процент».

У словнику чимало знаходимо перекладів, які можна б відшліфувати» тобто полішити в дусі української мови. Ось приклад: Сьогодні в Україні слово літера має перевагу над давнішим буква, вжитим в СК. Складний термін «жорсткий диск» (за рос. жесткий диск) для анг. hard disk невідповідний, бо за «Словником української мови» (Київ 1970-80) прикметник жорсткий описує щось, що має тверду і нерівну поверхню, а згаданий диск є гладкий. Тому треба твердий диск або цупкий диск.

Наші мовні авторитети стверджують, що закінчення прикметників -уючий, -ючий невластиві для української мови (відмінно від російської), і тому їх не слід вживати. Словник дає добрі терміни обчислювальний і розшукувальний (не: обчислюючий і розшукуючий), але одночасно й недобрі: «програмуючий» (треба програмувальний) і «розбирюючий» (розбирювальний). Замість незграбного слова «запам'ятовуючий» пропонуємо коротший пам'ятальний. За СУМ-ом друге значення цього слова є «який служить до запам'ятовування».

Також невластиві українській мові прикметники із закінченням -имий, дуже поширені в російській мові. Тому в СК терміни «допустимий», «недопустимий» слід змінити на допущений, недопущений, припущений, неприпу-

щений або, найпростіше, на прийнятий і неприйнятий. Слово «біжучий» для анг. current краще заступити словом поточний, «зірочка» (для анг. asterisk, рос. звездочка) словом словом зірка (якого нема в російській мові).

До незадовільних перекладів у СК треба зарахувати такі: Слова «плата» не можна вживати для анг. board, бо за СУМ це слово має лише значення — винагородження або відшкодування. Тут треба слово плат, що за тим же словником, означає кусок якогось матеріалу. Анг. binary code це ніяк не «подвійний код», але двійковий код (аналогічно до десяткового коду). Подвійний код відповідала анг. double code. Але тут можна також вживати міжнародних синонімів бінарний і децимальний. Друкарська машина, це анг. printing press, а не typewriter, як твердить СК. Тут друге слово складного терміна є машина. Анг. executable (такий, що дається виконати) це викональний, а не «виконачий», що відповідала анг. executive. Переклад англійського терміна failure — як «відмова, відказ» — неясний і двозначний; тут краще несправність, неполадка.

Хоч укладачі не кажуть за яким правописом написана праця, огляд тексту показує, що він посередній між «Харківським» (1928/29 рр.) і офіційним підсоюзу. Автор вживають літери Г, але за офіційним пишуть енергія, локальний, синтаксис, проти енергія, локальний і синтаксис у «Правописному словнику» Г. Голоскевича.

Масою для укладачів це дві пропозиції. У перевиданні СК чи в дальших працях варто б термін «програма забезпечення» (калька російського програмное обеспечение) для анг. software замінити вигіднішим однослівним терміном опрограмування (чи упрограмування). Друге: російський термін «дискетовий» для анг. disk drive в українській мові асоціюється більше з назвою людини, ніж предмета; порівняймо — діловод, екскурсовод, садовод тощо. Пропонуємо це слово заступити гарним, «перекладознавчим» терміном повідія, тобто тут дискова повідія чи дискетовидія. Ще зручніше слово дискетин, вже, мабуть, вживане в деякій літературі України.

Перераховані помилки, неточності і пропозиції поліпшення у рецензованому словнику не означають, що він не має численних позитивів. З великою більшістю перекладів у ньому можна погодитися. Численні запозичення з англійської мови справді потрібні, бо для них нема недвозначних українських відповідників, а творення для них нових «кованих» термінів часто веде до хаосу. Тут зараховуємо такі терміни, як біт, байт, чип, інтерфейс.

Знаходимо в СК такі гарні українські терміни, як густина, мережа, розшук, перемикач, проміжок, обмежувач, користувач надійний тощо.

Очевидно, що СК — це лише початок. В ньому бракує багато навіть дуже потрібних гасел таких, як: computer science, Fault, feed-back, queue, raster, linkage, очевидно, він має лише 12 стор. реєстру, а, прикладом, один американський словник основних термінів комп'ютерної техніки містить 2,600 гасел. Для належної перспективи відзначимо, що англійсько-російський словник комп'ютерної техніки (в них — «обчислювальної техніки») з 1987 року містить «37,000 термінів. Отже перед нашими термінологами і словниками цієї ділянки це велика праця, щоб термінологічно увести Україну в добу комп'ютера.

Другий словник видання, а саме «Англо-український аудіо-візуальні терміни (далі АВС) займає приблизно одну третину реєстру попереднього словника. Це словничок тільки англійсько-український, тоді як СК двобічний: англійсько-український і українсько-англійський (чого чомусь не зазначено ясно в заголовку). До справ джерел АВС стосується погляд виданий про СК. Вплив російської мови відбивається в таких перекладах, як: genital — прокат, замість «перекладознавчий» оренда; «батарейка», замість батарейка за словником Золотої доби; «телебачення» (російське телевидення), замість логічного телевізії (адаже маємо лише телевізійний, телевізор). Переклади, які на наш погляд треба б виправити чи відшліфувати, є такі: В перекладі .ghost — (сніжить і) дублює зображення) ліпший український відповідник є (небажане) вторинне зображення. Англійське playeur ліпше перекласти як перегравач, а не «програвач» як в АВС, тому, що «програвач» насамперед асоціюється з «програвати в якісь гри». Англійське reel (of tape) АВС перекладає як «бобіна» (як в рос. мові), тоді коли передрозгорні словники до 1932 року перекладають російське бобіна тільки як шпуля. Переклад «camera» — камера — фоточай, бо англійське слово відповідало українським 1. фотоапарат, фотокамера; 2. кіноапарат, кінокамера. СУМ визначає «камера» в цих значеннях як розмовне слово. Для getout control — переклад дистанційне управління зайво довгий і невигідний. Замість нього пропонуємо телеконтр-оль.

Деякі акроніми (літерні аббревіатури) напр. VCR, VTR, AM в словнику нерозшифровані (подібно як і в СК), інші — (Закінчення на стор. 4)

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

ЩИРА ПОДЯКА ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ

Фонд Відродження України — УНС, який покликана до життя минула 32-га Конвенція УНСоюзу, складає щирю подяку всім тим членам, які скоро і жертвено відгукнулися на заклик Конвенції і досі склади свої пожертви особистими чеками, чи повернули свої дивіденди чеки.

Цей Фонд буде успішно розвиватися, коли всі члени зрозуміють його потребу і його користі для великої праці допомоги Україні. Екзекутива УНСоюзу закликає членство допомогти пожертвами розбудувати цей Фонд у найкоротшому часі.

ЛИСТА 4. 1.

одержані пожертви до 7/31/1990.

Подаємо прізвища жертводавців так, як були подані на їх чеках.

Дотації від делегатів Конвенції і від членів їхніми особистими чеками та чеками дивіденди, виданими у 1989 р., або у попередніх роках.

[illegible]

Дотації від членів, які переслали нам свої дивідендові чеки, видані у 1990 р.

Білянін 4. 1 М. YONKOVIG Білянін 4. 3 Ж. ZUBKO Білянін 4. 5 М. BARNIAK С. CARBON С. CHEREWATUK А. GERUS Л. HAJDUCZOK Е. HOVDYSH Е. IVASHKIV М. IWASKO М. LEWENEC Е. LEWENETZ М. LEWENETZ М. LUSZCZYK А. LYKTEY О. LYTMYN Y. MALACHOWSKY З. MALACHOWSKY А. MANDYBUR А. MARTYNKOWSKY М. MARTYNKOWSKY Т. MATWIJEW М. MIKULEWICZ О. MYRON Е. MYRON О. OLJANYK О. OLJANYK О. OPRYSKO М. POBER А. POCHODAY А. PRONCHICK О. RAK Ж. REGAL М. RUDYK С. RUDYK С. RUDYK А. SAMBOY Ж. STANNYCYA Л. SYDOR С. TERLECKA Білянін 4. 6 М. CAPP І. DUDA М. DUDA Р. DUDA Білянін 4. 7 Р. BOYKIN Білянін 4. 8 Л. IWANYCKY Білянін 4. 10 К. CHILCZENKOWSKI К. CHILCZENKOWSKI А. HOPALUK А. HOPALUK Р. HOPALUK Р. HOPALUK JR А. NIKULICZ А. NIKULICZ Л. NIKULICZ В. PAPROCKYJ Е. PAPROCKYJ Е. PAPROCKYJ М. PAPROCKYJ Ж. PAPROCKYJ Д. YUCHINIUK Білянін 4. 13 А. BILYNSKY О. BILYNSKY М. DREMECKI Л. FIL П. FIL Р. KOCUR М. KULYK М. LITYNSKY М. MAKSYMIK Р. MASELKO М. MOKEY М. MOKEY	А. ROMANATION Р. SHEMCHUK А. URBAN Ж. ZENDORAN З. ZENDORAN Білянін 4. 14 І. BOJKO Л. BOJKO Е. CIAPKA М. CIAPKA І. DZIEDZYK І. DZIEDZYK Д. KUZIW Д. KUZIW І. MACIKW М. MACIKW М. ROBAK Р. ROBAK Ж. SKAKUN Р. STAROZYTYNYK М. STAROZYTYNYK З. WOROBEK З. WOROBEK Білянін 4. 15 О. DEYCHAKINSKY Л. GIFFLER З. KULCHYCKA WOLC Білянін 4. 19 І. DOROZYNSKYJ Р. HOLIAT Р. HRYHORUK М. SLYZ Білянін 4. 20 І. PANCZAK І. PANCZAK Білянін 4. 21 Р. DOBRANSKY З. IVANONKO М. JAREMTSCHUK У. KOROTKO Г. PRYHODA З. WASYLIV Білянін 4. 22 Л. ANGELICO Л. ANGELICO Т. DECZYK Т. DECZYK М. DECKY Ж. KURKO А. LUCH Е. MALASHKO Л. MALASHKO О. MARINOFF Ж. PASLAWSKY Т. PYLAWKA Білянін 4. 23 Р. LESIW Білянін 4. 25 С. BARANETSKY В. BARANETSKY І. BLAHITKA М. BODLAK О. BODLAK А. FIDUCIA С. FIDUCIA С. FIDUCIA М. KLYM Л. KOLENSKY М. KOLOHAYETS М. KRAWCIW Л. KRUPA О. KUPCHYNSKY Р. KUPCHYNSKY Ж. PASTUSHENKO Р. PAWLYSHYN С. PAWLYSHYN М. RUDNYTSKY М. SAVCHAK	С. SNYLYK Y. SNYLYK З. SNYLYK З. SNYLYK М. STEFANIUK Ж. SYDORIAK О. SYDORIAK Y. VASLAKI В. YARENKO Білянін 4. 27 М. FRANKO М. HORDYNSKYJ М. KADZIOLA Д. KLACHKO М. MALLCHKO С. LAPYCHAK Л. LAPYCHAK В. LAPYCHAK В. LAPYCHAK Р. LAPYCHAK Л. LYSYNECKY Р. MACIBORSKA А. MACIBORSKYJ А. MATKINSKY Д. OLESNYSKY Н. OLESNYSKY Ж. OLESNYSKYJ Ж. OLESNYSKYJ Е. RAYCZ М. REMPTER Р. SAHAIDACHNY REV С. SCHAFRAN М. STECKIW О. SUCHOMERSKYJ В. VITVITSKY В. VITVITSKY DR Білянін 4. 29 Р. DIAIKW С. GREGG М. MARTIN Ж. SWANTKO А. WONTORSKY А. ZENDORSKI Білянін 4. 32 А. KONOWAL А. KONOWAL А. KONOWAL Білянін 4. 33 К. BELO Ж. DEMKOWICZ С. DEMKOWICZ Ж. DERKACZ Ж. DERKACZ М. DERKACZ Білянін 4. 38 І. TWERDOCHLIB Білянін 4. 37 О. AVERY М. KARDASH Е. PICYK М. PICYK Л. SAMARADAK М. STEHNICKY Білянін 4. 38 Е. GUZALAK Е. GUZALAK Ж. GUZALAK Е. GUZYLA Ж. KOWALCZYK Ж. MALNIC М. MATIJCZYN Білянін 4. 40 Л. CARPENTER М. DOZORSKI М. DOZORSKY М. JAREMA Ж. LUCAS І. SWYSTUN Р. SWYSTUN	М. TYNIO Ж. WASYLKIN Ж. WASYLKIN С. YAHORSKY Ж. ZELINSKYJ Білянін 4. 44 Г. ZADUBERA Білянін 4. 45 З. CISYK Р. DIACZENKO Е. HARANCHUK С. HARANCHUK М. KOCIUBAJLO О. KOLINKO Е. MALLCHKO Е. MALLYCK З. MYSKO Ж. STAROSTA Ж. STAROSTA Т. STAROSTA Білянін 4. 47 М. DRAVUSCHAK В. DRAVUSCHAK С. WHITEHEAD Білянін 4. 48 Н. MITZ Р. MITZ Білянін 4. 52 О. HOEPPNER А. KREMINEC М. KREMINEC Р. KRIMENEC А. LONGZYNA А. METELSKY С. PYLYPETZ Р. SHABAN С. ZIELINSKI Біля
---	--	---	---

(Закінчення)

Дотації членів, які переслали нам свої дивідендові чеки, видані у 1990 р.

Закінчення зі стор. 3

Бідаїн ч. 217	Бідаїн ч. 218	Бідаїн ч. 219	Бідаїн ч. 220	Бідаїн ч. 221	Бідаїн ч. 222
A. HANUSHEVSKY O. HANUSHEVSKY M. OSADCHY T. PRYJMAK T. PRYJMAK I. RUSSNAK I. RUSSNAK M. RUSSNAK M. TAYLOR M. ZAWODECKI M. ZAWODECKI	K. KULYNA Y. KULYNA R. MARTYNIUK M. MELNYCHYN L. MYKITYUK I. OLEKSYN A. RACHKEWYCH M. RACHKEWYCH C. SHUMKOWYCH M. STASIUK M. STECYSZY Z. STECYSZY B. TKACZUK L. TKACZUK O. TKACZUK M. TURCHYN M. WASYLIV M. WASYLIV P. WASYLIV B. WOJCIWYCH E. WOJCIWYCH O. WOJCIWYCH O. WOJCIWYCH F. SAMOHENNYJ F. SHULAK K. STEPANYUK M. TEMCHYSZY M. WARCHOL	A. WASYLIV S. ZAWOJSKI JR G. KOBRYN P. LEBISCHAK JR W. LOJAN S. MELNYK S. MELNYK B. PANKH A. YUSHOK T. ZACHARKIV Y. ZACHARKIV M. BUCIAK T. DIJAK M. NOSAL M. NYKOLENKO O. SCHYLUK O. PORHYKO E. BACZYNSKYJ P. BACZYNSKYJ M. BIZYK M. BIZYK R. BOONARUK M. HRABEC R. HRABEC O. JAKUBOWYCH D. JAKUBOWYCH M. JAKUBOWYCH R. JAKUBOWYCH A. JAKUBOWYCH JR A. JAKUBOWYCH MO L. KOZBUR H. KRYSHALOVYCH B. KRYSHALOVYCH C. KRYSHALOVYCH Y. KRYSHALOVYCH D. MYKYTA M. SUSZKO M. SUSZKO J. SYDIR J. SYDIR	M. BRUDNY M. BRUDNY M. BRUDNY J. MELNYSHYN M. MYCHAJLISZYN C. OVCHARCHYN M. OVCHARCHYN M. OVCHARCHYN S. PIRKO B. WOSCHUK B. WOSCHUK B. WOSCHUK B. WOSCHUK L. WOSCHUK L. WOSCHUK L. WOSCHUK	S. BABIJ R. BASS M. BILUN S. BILUN J. BONDANYK M. BONDANYK B. CELEWYCH MO B. DUDEYCH B. HANKEWYCH M. JACULA Z. KOLDOY M. KOMANISZYN S. KOMANISZYN S. KOMANISZYN L. KOSTELNYA S. KOSTIUK K. KULYNA K. KULYNA	E. SACHARUK M. SZWAN P. BABIAK DR M. KWITKOWSKY J. BEZAK A. BOROVITSKY J. JENKINS P. KARPYK S. KARPYK J. LISCHAK M. LISCHAK W. PROKOPYK L. SAMPLE

Бідаїн ч. 248	Бідаїн ч. 249	Бідаїн ч. 250	Бідаїн ч. 251	Бідаїн ч. 252	Бідаїн ч. 253
G. MALINIUK M. MORAN I. PASHEVNIK S. KERIZ	E. FUGA E. RAQUET A. SHYSHAK J. WITTYK	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 254	Бідаїн ч. 255	Бідаїн ч. 256	Бідаїн ч. 257	Бідаїн ч. 258	Бідаїн ч. 259
A. CYPCAR M. NEILKO M. NEILKO L. O. NEIL J. REMES J. REMES H. SPECK A. TKACZ O. TKACZ A. TYLKA M. VILCINSKAS	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 260	Бідаїн ч. 261	Бідаїн ч. 262	Бідаїн ч. 263	Бідаїн ч. 264	Бідаїн ч. 265
A. CYPCAR M. NEILKO M. NEILKO L. O. NEIL J. REMES J. REMES H. SPECK A. TKACZ O. TKACZ A. TYLKA M. VILCINSKAS	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 266	Бідаїн ч. 267	Бідаїн ч. 268	Бідаїн ч. 269	Бідаїн ч. 270	Бідаїн ч. 271
A. CYPCAR M. NEILKO M. NEILKO L. O. NEIL J. REMES J. REMES H. SPECK A. TKACZ O. TKACZ A. TYLKA M. VILCINSKAS	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ

Бідаїн ч. 272	Бідаїн ч. 273	Бідаїн ч. 274	Бідаїн ч. 275	Бідаїн ч. 276	Бідаїн ч. 277
O. BALTARDOWICZ J. FARION J. FARION R. HOROYNSKYJ M. HOROYNSKYJ J. KORUBA R. KORUBA	A. CAP J. CHOMA P. CHOMA J. DEMY N. DOSS I. FEDYSHYN I. FEDYSHYN T. FEDYSHYN V. FEDYSHYN H. FORMANUK R. FOROSTYNA J. JASTREMSKY J. JASTREMSKY M. JURECZKO M. KENDUS O. LASEWICZ O. LENSEK M. LYSSENKO O. LYSSENKO R. PYRTH Z. PYRTH K. SZMAJUNK	K. GEREMESZ K. GEREMESZ S. GEREMESZ O. ZIELINSKI	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 278	Бідаїн ч. 279	Бідаїн ч. 280	Бідаїн ч. 281	Бідаїн ч. 282	Бідаїн ч. 283
S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 284	Бідаїн ч. 285	Бідаїн ч. 286	Бідаїн ч. 287	Бідаїн ч. 288	Бідаїн ч. 289
S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ

Бідаїн ч. 290	Бідаїн ч. 291	Бідаїн ч. 292	Бідаїн ч. 293	Бідаїн ч. 294	Бідаїн ч. 295
S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ
Бідаїн ч. 296	Бідаїн ч. 297	Бідаїн ч. 298	Бідаїн ч. 299	Бідаїн ч. 300	Бідаїн ч. 301
S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ	S. BILDOV G. LOSIANOWYCH O. OSTROWSKA R. POPOWICZ

Відвідини...

(Закінчення зі стор. 1)

схилилися голови присутніх, відмовляючи спільно молитви за душі покійних, а відтак з видимим зворушенням промовив до присутніх д-р Микола Дейчаківський, цитуючи часто поезію Василя Стуса. Він, навіваючи до цього першого великого з'їзду українських лікарів, ствердив, що нажалі частині лікарів в Україні не співпрацювала досі у відкритті правди про соціальні вандальні і знущання над провідною інтелектуальною українською верствою.

Але може слова В. Стуса із могили „прошаю вам, кати мої...“ дійдуть до тих, що досі не вміли причинити ся до відкриття усіх жорстокостей совєтського режиму — висловив надію д-р М. Дейчаківський — закликаючи зібраних, щоб молилися за перемогу правди. Під звуки пісні „Коли ви вмирали, вам дзвони не грали“, присутні по черзі підходили до гробів та складали на них живі квіти, а то і синьожовті прапори.

Далі слово забрав о. Петро Бойко із УАПЦ в Західній Україні, який з радістю підкреслює, що саме з'їхали ся українці з цілого світу, щоб тут на гробах трьох замучених українських правозахисників зложити разом з квітами повільно своїх почувань. „Україна воскрес!“ ствердив він із переконанням, а з тим закликав присутніх словами Т. Шевченка до взаємної любові і єдності.

Останнім забрав слово Гіригорій Гребенюк, заступник голови Української Республіканської Партії, сам товариш Олексій Тихого. Згадуючи його він підкреслює чесність і безкомпромісність цієї людини, яка витримала у цих чesнотях і в своїй трагічній життєвості.

Довго ще не розходилися з того повного пістизму місця останнього спочинку трьох визначних українців, які на жалі, не дожили цих великих і радощів перемін, які немов вогонь охопили

Група учасників III Конгресу українських лікарів набожно слухає Панахиду на могилах В. Стуса, О. Тихого і Ю. Литвина.

Біля могили В. Стуса промовляє о. П. Бойко із УАПЦ.

їхню рідну Україну. А відтак, залишаючи з жалем завітні могили, учасники Конгресу групами мандрували по широкому кладовищі, де стільки могили пригадує цілу історію нашого народу та її славних дочок і синів. Спинилися усі біля пам'ятника-могили Михайла Грушевського, зложили квіти на могили Лесі Українки, подивлялися прегарний пам'ятник Максимові Рильському, поряд якого майже поставлено великий гроб-весь Ванді Василевській, польській письменниці, ім'я якої добре записалося в пам'яті як пропаторки ідеї комунізму.

Отак спочивають вони там один поруч другого — праведні і неправедні, воєводи і герої.

А все ж найближчим нашим почуванням залишилися із того славного кладовища не великі пам'ятники і не могили прикрашені портретами померлих, а ці три скромні дерев'яні хрести, до яких ідуть тепер немов на прощу, молоді і старі, близькі і далекі, з цілою живою і пробудженою Україною.

Страйкують...

(Закінчення зі стор. 1)

До Вишневого приїхав заступник начальника відділу охорони громадського порядку Б. Огородніков, заступник начальника УСБ генерал Г. Малицький, начальник Києво-Святошинського райвідділу міліції М. Мартиненко та інші високі міліційні чини. Вони то умуляли припинити страйк, то погрожували, а звільнення з праці міліціантів пояснювали тим, що ті тепер надто схвилювані, отже в такому стані їм не можна довіряти зброю. Та страйкарі зрозуміли це інакше. Всі знали,

Пожвавився...

(Закінчення зі стор. 1)

русистикою та білорусистикою і мають характер „зінтегрованого східно-слов'янського філологічного напрямку, який досягається шляхом специфічних планів програми і добірки предметів, як загально-філологічних і загально-гуманітарних, так і напрямних“ — як про це сказав проф. Р. Лужний у статті п.з. „Про нові можливості українсько-знавчих студій у Польщі“, поміщеної в „Нашому Слові“ з 29-го липня 1990 року. Студенти вже на першому році навчання мають можливість вибрати спеціалізацію, яку поглиблюють протягом дальшої науки, при чому можуть вибрати також другу мову як побічну. В ЛКУ особливу увагу звертається на ідейний зміст і моральні якості, які пов'язані з християнським сакрумом і етносом.

Українознавчі студії в Ягйлонському університеті виникли на базі лекторату української мови веденого від початку 70-их років д-ром Володимиром Мокрим. Перші заходи доволі покілилися до життя окремої катедри українистики мали місце ще на початку 80-их років, але тодішня влада не допустила до цього, хоч Краків має поважні кадри для таких студій. І щойно від навчального року 1990-91 ці клопотання уніфікались успіхом.

Варто у цьому місці згадати, що у травні ц.р. у Варшаві засновано також Польське українознавче товариство, яке має на меті координувати працю українських осередків і сприяти розвитку українських студій. Головою Товариства обрано відомого українського вченого проф. Степа на Козака.

Боротьба...

(Закінчення зі стор. 2)

Правдою є, що Горбачов на протязі цих своїх „п'ять років старався різноманітними ініціативними ідеями відродити цю соціалістичну країну. Він своїми указами поборював алкоголізм, корупцію, впроваджував дисципліну в праці, щоб тільки втримати цю імперію при житті. Потім почалися реформи на відтинку господарському, однак коли ці плани не дали позитивних наслідків, тоді він впровадив гласність, яка призвела до зрушення на всіх рівнях господарського і суспільно-політичного жит-

Боротьба...

(Закінчення зі стор. 2)

тя в цілому Совєтському Союзу. Сьогодні Горбачов як президент СССР, а Єльцин як президент РФСР та їхні прихильники і дорадники внутрішньо-політичних справ, готують новий союзний договір, який, на їхню думку, повинні прийняти союзні республіки, які вважають, що він буде їм в добро республіки. Виглядає, що вони в новому оновленому союзному договорі, може підуть тимчасово на деякі уступки на відтинках господарському, як також на політичному, бо їхнєму цілю є вийти із цієї глибокої економічної і суспільно-політичної кризи, і зберегти цілість російської імперії, яка хилиється до упадку.

Нове видання...

(Закінчення зі стор. 2)

розшифровані. До терміна аудіо-візуальний варто б додати, як синонім, слухово-зорючий. Наприкінці деякі загальні спостереження, що стосуються обох словників. Термінологічний й словниковий праці виникають у диспори як відповідь на потреби хвилі. „Короткий медичний словник“ покійного М. Данилюка (1970) потрібний був як додаток до його лікарського підручника; невеликий „Летунський словник“ — дискусійний матеріал. М. Печанського (1974) був наслідком створення короткотривалого Українського летунського клубу, „Вибірковий англійсько-український словник“ підписаного (1982) виник як доповнення до незадовільних наявних англійсько-українських словників. Бурхливий розвиток застосування комп'ютерів у всіх царинах життя забезпечує на довгий час зацікавлення термінологією цієї ділянки. В цій термінологічній праці диспори відчувастись, однак, брак координації. Правда, в 1965 році з цією метою засновано Український Термінологічний Центр в Америці (УТЦА), як автономну клініну НТШ і УВАН. Центр виконав досі поважну, як на свої спроможності, працю (видання єдиних оригінальних словників у диспори, опитування в справі українського перекладу назви United States of America), але координатором термінологічної праці не став з причин, про які тут не місце вводити.

УТЦА, однак, у доступних особам, зацікавлених у термінології найважливіші словники Золотої доби, а зокрема найбільшій з них „Словник технічної термінології“ (Загальний) І. Шелудька та Т. Садовського (Київ 1928). Якщо ми хочемо допомогти Україні дерусифікувати чи „реукраїнізувати“ теперішню офіційну технічну термінологію, використання цього джерела є обов'язковим і konieczним.

Брак координації термінологічної і словникової і далі особливо дошкульний. Для прикладу в комп'ютерній справі крім тут репрезентованого надрукованого словника, в ЗСА відомі ще два інші словники, в манускрипті. На вищезгаданій конференції ТУА була мова про словники комп'ютерної лексики інженерів Любомира Онискевича та Юліана Крижанівського. Чи не було б логічним і доцільним усі три словники злучити, погодити можливі в них розходження перекладів і видати як один словник? В майбутньому потрібна також координація із зацікавленими цими проблемами науковцями в Україні, бо ж там в цій ділянці вже появились деякі українські книжкові видання і напевно над термінологією працюють. Не розпорюймо дармо енергії і сил, як це досі було у диспори. Обов'язок координації праці в ділянці термінології повинна взяти на себе одна з наших наукових установ або високих шкіл в Україні і повідомити про це ясно і виразно громадянство на батьківщині і поза її кордонами.

ЗАКЛИК

До земляків Яворівщини та колишніх жителів міста, які тепер живуть на терені Америки і Канади.

Дорогі земляки! Звертаємось до Вас з проханням відгукнутися на наш заклик і допомогти своїми пожертвами українській католицькій церкві Успення ПДМ у Яворові Львівської області. Тамошній о. Петро Зеленох просить своїх земляків як рівно ж людей доброї волі допомогти йому відновити церкву, яка є дуже знищена.

З ініціативи параха української католицької катедри св. Йосафата в Парма, Огайо, о. шамбеляна Михайла Ревтюка, створено фонд при парафії на відбудову УКЦ в Україні. Між іншими добрими ділами з цього фонду покриваються кошти відбудови церкви Успення ПДМ в Яворові, де парохом є о. Петро Зеленох. Ця церква була закрита майже 45 років і тому дуже знищена. Вищезгаданий фонд вже покрив кошти нового бляшаного даху на церкві, а також відновлення назовні. Тепер просимо людей доброї волі, а особливо колишніх мешканців Яворівщини допомогти з ремонтом внутрі, а головню відновлення іконостасу, престолів і відмалювання цілої церкви.

В Клівленді зайнявся збіркою Франко Бенко, колишній житель Яворівщини, який закликає людей доброї волі скласти пожертву на таку потрібну ціль. Хто хотів би зложити пожертву або отримати докладніші інформації в цій справі, прошу ласкаво звертатися до Франка Бенка на число телефону 1 (216) 888-3983.

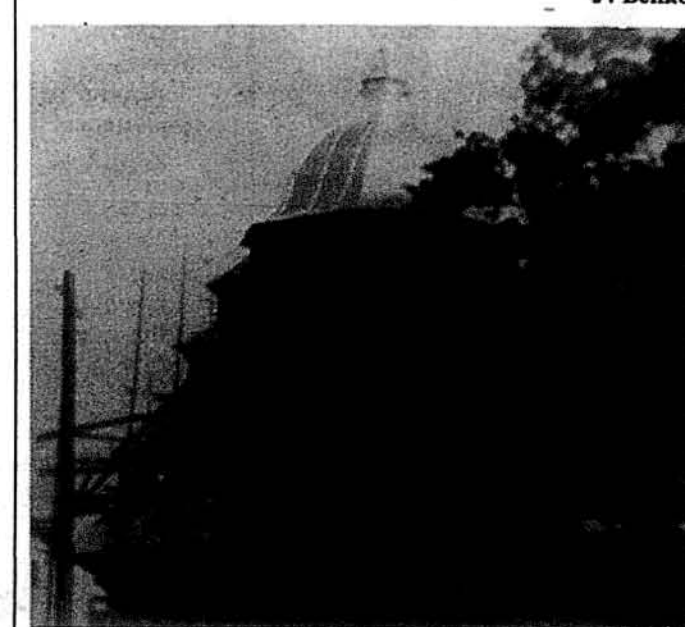
Подасмо до відома, що тут, у Клівленді, відкрито конто в кредитовій кооперативі „Самопоміч“ під назвою: Отець Петро Зеленох, фонд Яворів, Україна, а число конто є 6331. Хто хотів би вислати пожертву безпосередньо на це конто висилайте на адресу кредитівки, яку подаємо. По закінченні збірки всі імена жертвodawців будуть поміщені в церковному бюлетені української католицької катедри св. Йосафата в Пармі, Огайо.

Дуже просимо не відкладати надовго справи пожертв, а по змозі висилайте якнайкорше, бо ми мусимо переслати зібрані гроші до о. Петра Зеленоха не пізніше 15 жовтня ц. року. Згорі ширю дякуємо за Ваше зрозуміння і щедру допомогу.

Rev. Msgr. Michael B. Rewtiuk, 5720 State Road, Parma, Ohio 44134.

Franco Benko, 7713 Dorothj Ave. Cleveland, Ohio 44129. Cleveland Seltreliance Credit Union Inc. 6108 State Rd. Parma, Ohio 44134.

Ф. Бенко

Церква Успення ПДМ в Яворові

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ КІЛЬКІСТЬ бажаючих служити в американській армії. За п'ять днів, від 13-го до 17-го вересня 36,485 американців зареєструвалися в пунктах новобранців. Це на 29 відсотків більше, ніж за будь-які п'ять днів минулих 12 місяців. У 1973 році в ЗСА була скасована обов'язкова військова служба. За нинішнім законом, кожний американець, який досягнув 18 років, повинен зареєструватися, щоб пройти військову службу в армії, але це зовсім не означає, що його візьмуть. Дуже часто молоді не спішать зареєструватися. „Однак події в районі Перської затоки нагадали багатьом про обов'язок зареєструватися“, — сказав кореспонденту АП пресовий секретар управління у справах мобілізації Лу Бродський. Час від часу в країні виникають дискусії на тему про повернення до обов'язкової військової повинності, однак Департамент оборони постійно виступає проти цього, вважаючи, що до армії вступає достатня кількість добровольців і нема ніякої потреби робити військову службу обов'язковою.

Школа Українознавства Осередку СУМ в Нью Йорку
ПОВІДОМЛЯЄ ШАНОВНИХ РОДИЧІВ, ЩО
В НОВОМУ 1990-1991-му ШКІЛЬНОМУ РОЦІ НАВЧАННЯ
розпочинається Службою Божою в церкві св. Юра
в год. 9-й ранку, в суботу, 8-го вересня 1990 р.
ПІСЛЯ СЛУЖБИ БОЖОЇ в шкільних приміщеннях при 136, 2-га Авеню, Нью Йорк відбудеться **НАВЧАННЯ І ВПИСИ УЧНІВ** до год. 12:45 дня. Вписи продовжуватимуться кожної суботи місяця вересня від год. 9-ої ранку до 12:45 по всіх класах: від світлички, передшкільної до 12-ої класи.
Просимо прийти у вишивках, не вживати джінсів.
ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Наукове Товариство ім. Шевченка в Нью Йорку
запрошує Членів й Українське Громадянство на
ДОПОВІДЬ:
ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ ТА СТАНОВИЩЕ ДО ЦЬОГО ДОКУМЕНТУ ПОСТІЙНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УРСР ДО ООН
яку виголосить
Генадій Йосипович Удовенко
Постійний Представник УРСР до ООН що відбудеться
у четвер, 6-го вересня 1990 р. о год. 7-й веч.
при 63 Четверта Авеню, між 9-ою і 10-ою вул. в Нью Йорку
Після доповіді кава і солодке
Управа НТШ

З НАГОДИ КОНФЕРЕНЦІЇ „Голод в Україні 1932-33 рр. — Нові досліді“
відбудеться ЗУСТРІЧ-ВЕЧЕРЯ на якій промовлятиме
Вячеслав Чорновіл
Голова Львівської Обласної Ради Народних Депутатів, депутат Верховної Ради УРСР
29-го вересня 1990 р., год. 6:30 зустріч, год. 7:30 вечір
Metro Toronto — Convention Centre, 255 Front St. W., Toronto, Ont. Canada
(Квитки вступу \$75.00 з того \$35.00 вільних від податку)
За квитками й інформаціями звертатися до:
Українсько-Канадського Дослідно-Документаційного Центру
620 Spadina Avenue, Toronto, Ontario, Canada. Tel. 923-3318

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
МАЄ ШАНУ ЗАПРОСИТИ ГРОМАДУ НА ЗУСТРІЧІ, ДЕ ВИСТУПАТИМЕ
МИХАЙЛО ГОРИНЬ
голова Секретаріату Українського Народного Руху
заступник голови Народної Ради у Верховній Раді УРСР
Громадські зустрічі відбудуться у таких містах:
• **КЕРГОНКСОН, Н. Й.:** субота, 1-го вересня, година 2:30 по полудні
Союзна зала „Веселка“
За додатковими інформаціями звертатися до управи Союзу, (914) 626-5641
• **КЛІВЛЕНД:** вівторок, 4-го вересня, година 7:30 вечором
зала ім. Митр. А. Шептицького при церкві св. Йосафата, 5720 Стейт Ровд.
За додатковими інформаціями звертатися до Василя Ліщинського, (216) 888-4220
• **ДІТРОЙТ:** четвер, 6-го вересня, година 7:30 вечором
авдиторія української православної катедри св. Покрови, 21931 Евергрін Ровд.
За додатковими інформаціями звертатися до Зенона Василькевича, (313) 883-1602
• **ЧИКАГО:** субота, 8-го вересня, година 6:00 вечором
БЕНКЕТ у залі української католицької церкви свв. Володимира і Ольги, 2245 Супріор вулиця.
За додатковими інформаціями звертатися до д-ра Богдана Ткачука, (312) 486-3699.
• **ВАШІНГТОН:** Просимо читачів слідувати за дальшими оголошеннями.

ДЛЯ ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ настали важкі часи, які коротко можна охарактеризувати так: чим більше демократії, тим вища злочинність. За рік, що минув від того дня, коли „Солідарність“ скинула комуністичний режим, злочинність в країні зросла на 70 відсотків. Один злочин на сто тисяч осіб — цей рівень злочинності в сучасній Польщі і далі в чотири-п'ять разів нижчий, ніж середній рівень в Західній Європі, але ситуація швидко змінюється і, за словами начальника управління поліції Лешка Лямпарського, Польща незабаром дожене Захід. У Варшаві, де злочинність вдвічі перевищує середню по країні, напади на громадян збільшилися на 92 відсотки. При цьому рівень розкриття злочинів залишається дуже низьким — всього 13.6 відсотка.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ООН Перез де Куєяр, як повідомляє кайрський кореспондент газети „Вашінгтон Пост“ Вілліам Клейнборн, планує вилетіти до столиці Йордану для переговорів з міністром закордонних справ Іраку Таріком Азізом. Представник скінутого кувейтського уряду при ООН Мохаммад Абулхасон висловив сумнів в доцільності цієї поїздки генерального секретаря. „Переговори доцільні тоді, коли сподіваються якогось компромісу, — сказав він, — проте з Іраком це неможливо. Іраки хотять одержати все, але нічого не дати“. Він запропонував, щоб Рада безпеки ООН посилила заходи для ізоляції Іраку, включно з блокадою всіх його повітряних шляхів і зриванням дипломатичних відношень.

ПРЕДСТАВНИКИ МІНІСТЕРСТВА закордонних справ СССР заявили, що Ірак знову відкрив свій повітряний простір і пасажирські та інші літаки советського „Аерофлоту“ відновили регулярні польоти з Москви до Багдаду. Представник міністерства Юрій Гремичкин заявив кореспондентам, що практично до Багдаду літаки летять майже порожні, а звітні вивозять советських громадян і громадян інших держав, які дістали право вилітати. Очевидно, ніхто не перевіряє літаків „Аерофлоту“ і, якщо взяти до уваги заклади про співучасті СССР в інвазії іракської війська на Кувейт, як про це писали західні газети, то не треба виключати, що ці „порожні“ літаки доставляють Саддаму Гусейнові потрібний матеріал, включно з амуніцією і харчі, брак яких дуже відчувається після накладення блокади, — кажуть політичні спостерігачі.

Вже появилася книга
A THOUSAND YEARS OF CHRISTIANITY IN UKRAINE
„Тисяча років ХРИСТИАНСТВА НА УКРАЇНІ“
(англійською мовою)
Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (також кольорових), тверда обкладинка, люксусовий папір. Видання Сполоскипу Крайового Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988. Балтимор, стор. 312, ціна \$50.00 дол.
Набувати у книгарні Свободи
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Мешканців стенту Нью Джерсі обов'язково додати до ціни 6% стентового податку

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
повідомляє,
що у зв'язку із введенням в дію нової пенсійної грамоти та для перегляду всіх родів грамот УНСоюзу
— відбудуватимуться —
СЕКРЕТАРСЬКО-ОРГАНІЗАЦІЙНИ СЕМІНАРИ 1990
для секретарів Відділів, організаторів та союзних діячів Округу для ознайомлення їх із новою пенсійною грамотою, користами всіх забезпечених грамот та для роздачі учасникам Інформативних матеріалів.

Неділя, 23-го вересня, год. 12:30 — 5:00 по пол.
Округи: **НЮ ЙОРК — ДЖЕРЗІ СІТІ — НЮАРК ПАСЕЙК — ПЕРТ АМБОЙ**
Український Народний Союз
30 Montgomery Street, 3rd Fl.
Jersey City, N.J.
ГОЛОВИ ОКРУГ
Ню Йорк — Михайло Шпонтак (212) 545-6671
Джерзі Сіті — Володимир Білик (201) 795-0628
Нюарк — Володимир Сенжак (201) 325-3049
Пасейк — Іван Хомко (201) 472-0989
Перт Амбой — Михайло Захарко (201) 725-8062
Субота, 29-го вересня, год. 11:30 — 4:00 по пол.
Округи: **АЛЛЕНТАВН — СКРЕНТОН ШАМОКІН — ВІЛКС БЕРІ — Нео'б'єднані Відділи Пенсильванії: 11, 135, 145, 258, 297, 467**
Оселя ім. Ольжича
Ukrainian Homestead
1230 Beaver Run Dr., Lehighton, PA
ГОЛОВИ ОКРУГ
Аллентавн — Анна Гарас (215) 867-4052
Шамокін — Йосиф Чабак (717) 874-3084
Вілкс Бері — Тимко Бутрай (717) 759-1541
Скрентон / Нео'б'єднані Відділи Пенсильванії — Головна Канцелярія УНС (201) 451-2200

Для всіх присутніх на семінарах подаватиметься повний ПОЛУДЕНОК і КАВА.
УЧАСТЬ У СЕМІНАРІ Вашої Округи прошу негайно зголосити до Голови Округу. З огляду на заповнення харчів, Ваше зголошення участі є необхідним.

Хроніка...
(Закінчення зі стор. 1)
університету мови та культури при місцевій філії ТУМ, яка має назву „Південна Громада“. Наприкінці засідання кілька членів Товариства оприлюднили заяву, в якій вимагають від властей вжити конкретних заходів для захисту активістів „Південної Громади“ від правоохоронних органів міста, які вдаються до беззаконня. Згідно з висновками членів ТУМ, основними методами боротьби з демократичними силами на Одещині залишаються безпідставні затримання, що нерідко супроводжуються обшуками, побиттями і звільненням з праці. Авторі заяви звинувачують місцеві власті в зневажливому ставленні до української мови. Сергій Старостин повідомив, що під час святкування 500-річчя заснування Запорозької Січі в Одесі, з ініціативи працівника районного комітету КПУ Бондаренка та редактора районної газети Палки було побило сімох членів НРУП. Як повідомляє Ігор Столяр, те саме сталося і в місті Фрунзівка Одеської області, де 12-го серпня було заплановано провести мітинг з нагоди 500-ліття заснування Козацтва. Туди прибула група офіційних осіб, в числі яких завідувач відділенням „Союздруку“ Ворсуляк, редактор районної газети Палка, його дружина — завідувача районним відділом народної освіти, уже знайомий нам Бондаренко та ряд інших осіб. На їхній заклик „Бейте етих гадов!“ відгукнулися Ігор та Іван Сенатори, які здійснивши біжку, зірвали проведення мітингу.
• **Євпаторія.** — Спеціальний кореспондент Інформаційного Центру „Республіка“ Григорій Спектор повідомляє, що партійні органи Криму всіляко провокують антиукраїнські настрої серед місцевих жителів, які абсолютно неспроможні про справжні наміри парламентської опозиції України, новотворених партій. В газетах „Советський Крим“ і „Кримська правда“ широко пропагується необхідність відокремлення Криму від України. Так іде підготовка до всенародного референдуму з цього питання, запланованого на осінь цього року. Проведено попереднє опитування з метою вивчення громадської думки й опубліковано такі дані: за збереження Кримської автономії у складі України — 286 осіб, за окрему республіку „Тавріда“ — 462, за приєднання до російської федерації — більш як 16,000 людей. Проте незалежні спостерігачі повідомляють, що ці дані фальшиві. Така підтасовка цифр поширюється з метою агітації, штучного створення антиукраїнських настроїв. З другого боку місцеве російськомовне населення вельми стурбоване активністю кримських татар, які постійно пікетують у центрі міст Євпаторії та Сімферополя. Повернувшись на батьківщину татари живуть в наметах навколо міст. Як повідомляє член Демократичного Союзу Віктор Ласкін, на кінець серпня заплановано розгляд Кримською Обласною Радою пропозиції депутата Обласної Ради Мешкова про застосування проти кримських татар надзвичайних заходів.
• **Дніпропетровське.** — Тут в ніч на 13-те серпня знову втекли в'язні з Лікувально-трудового профілакторію номер 32 (ЛТП-32). Як повідомляє Геннадій Сахаров, комісія Міської Ради, що працює в ЛТП, спрямувала на перегляд до прокуратури справи громадян, які скаржились на незаконне вміщення їх до цієї фактично тюремної установи. Комісія вирішила, що треба провести повну ревізію діяльності ЛТП та лікарський огляд усіх, хто перебуває там на „лікуванні“. Готується пропозиція до Верховної Ради про необхідність змінити порядок лікування та поміщення громадян до ЛТП. Комісія дійшла також висновку, що треба скасувати карну відповідальність за втечу з ЛТП, заборонити спільне утримання наркоманів та алкоголиків і прийняти державну програму соціальної реабілітації громадян. Сталася в місті ще одна подія. У гуртожитку номер 5 Дніпропетровського Державного університету (ДДУ) за наказом ректора Володимира Преснякова 13-го серпня знято український національний прапор, що майорів над будинком. Його встановили студенти, які протестували проти свавілля одного з деканів, який без відома ректора вимагав від студентів за власний рахунок відкормити 9-й поверх гуртожитку. Поверх постраждав від пожежі через несправну електромережу. Студентам, що взяли участь у пікетуванні, пригрозили вигнанням з університету, а український прапор ректор назвав націоналістичним.

• **Луцьке.** Як повідомив Василь Бубенчиков, 14-го серпня тут відбулися збори робітничого колективу Луцького автомобільного заводу (ЛАЗ), на яких були присутні депутати Обласної та Міської Рад від Демократичного Блоку. Збори ухвалили: відкликати народного депутата СССР колишнього першого секретаря луцького обласного комітету КПУ Павленка, до першого вересня вивести з території заводу партійний та комсомольський комітети, припинити виплату їм додаткових коштів; на території підприємства поряд з советським підняти український національний прапор; створити заводський страйковий комітет. З Луцького також повідомляють, що там з'явилися смісари Економічної асоціації, що скуповують нерентабельні підприємства. Василь Бубенчиков інформує, що ці „гости“ перебувають з поклаз між України, що суперечить новому законодавству про економічну самостійність України. Згідно з повідомленням Генадія Кожевнікова, після візиту на Волинь патріарха РПЦ Олексія в Луцькому розпочалася нова хвиля виступів російських православних проти віруючих УАПЦ. 2-го серпня в селі Маяки російські православні священники силою захопили храм, який належить українській громаді. При цьому були присутні депутати селищної ради та міліція. Слід зазначити, що приміщення храму, ніяк не можуть поділити дві православні громади — російська та українська.

АВТОМОБІЛЬНА КОРПОРАЦІЯ Джеренал Мотор повідомила, що, починаючи від осені 1995 року всі автомобілі цієї корпорації, збудовані в ЗСА матимуть повітряні мішки для водія авта. До цих пір Джеренал Мотор виробляв найменшу кількість автомобілів з повітряними мішками.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДА І ШВАГРА
бл. п.
ВАСИЛЯ ПАНАСА
буде відправлена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА
11-го вересня 1990 р. о год. 7:45 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.
при Sanford Avenue
З глибокою вдячністю всім нашим Рідним, Приятелям і Знайомим, що в цей тяжкий час по-різному помагали нам пережити наше велике горе: участь в похоронних відправах, вінками та квітами, пожертвами на Службі Божій і добродійні цілі та висловами співчуття і всім нашою вдячністю і щирою подякою.
Просимо згадати Покійного у Ваших молитвах за спокій Його душі.
Горем прибиті:
дружина — **СОНЯ**
дочка — **ЛІДІЯ КОГУТ** з мужем **ІВАНОМ**
внуки — **ДОРІАН-АДРІАН, ТАІСА, ОЛЬГА**
і **ПЕТРО СЕМЕНЮКИ** з Родиною

ПОДЯКА
З волі Всевисшнього дня 18-го травня 1990 р. відійшла від нас на 67-му році життя
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І СЕСТРА
бл. п.
ДАРІА КАМІНСЬКА
Цією дорогою складаємо нашу щирю подяку всім, що брали участь в Панахиді і похоронних відправах, за молитви, за Служби Божі, за вислови співчуття та за пожертви в пам'ять Покійної Дарії.
Наша щира подяка Всесвітньому о. П. Пашакові, генеральному вікарієві і пароху церкви св. Юра в Нью Йорку, за відвідини Покійної в шпиталі з Найсвітлішими Тайнами, за відправлення Панахиди та похоронних відправ та за прощальне слово. Рівно ж складаємо щирю подяку о. Богданові Лукієві, пароху церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку за відправлення Панахиди і Служби Божих. Також дякуємо сестрам школи св. Івана Хрестителя в Нюарку за присутність на Панахиді. Рівно ж дякуємо о. Л. Голдейдові з церкви св. Юра за відправлення Панахиди, дорогому кузовові о. д-р Е. Камінському з церкви св. Юра Поблодиці з Едмонтону, Канада, який прибув з так далеко, щоб відправити Покійну Дарію на Вічний Спокій, як і о. В. Тарнавському, пароху церкви св. Юра Поблодиці за членство в Службі Божій в наміренні Покійної. Також дякуємо Архимандриту о. П. Гузареві за відправлення Служби Божої за Панахидою.
Щиро дякуємо маестрові А. Добрянському і членам хору за чудовий спів на усіх похоронних відправах. Висловлюємо нашу щирю подяку голові 83-го Відділу СУА В. Бачинській та Богданові Казанівському за прощальні слова.
Наша щира подяка А. В. Шумейко і членам 83-го Відділу СУА за квіти і Служби Божі. Рівно ж щиро дякуємо редакторів „Свободи“ З. Сніпликові та Марії Шепарович за так шкоро поміщення нашої сумної вістки, а наша особлива подяка Лідії Захвеській, яка зайнялася збіркою пожертв в пам'ять Покійної Дарії.
ПОЖЕРТВИ В ПАМ'ЯТЬ бл. п. ДАРІЇ КАМІНСЬКОЇ
ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:
500 дол. — д-р Стефан і Тамара Тимків;
250 дол. — Едвард Камінський з дітьми;
по 100 дол. — О. І. С. Казанівський, д-р А. І. Л. Казанівський, Л. Казанівський, В. І. О. Роговський, Е. І. Г. Шафран;
по 50 дол. — Р. І. О. Гуглевич, Р. І. М. Данилюк, І. Г. Захвеський, Е. І. Е. Івашків, А. І. Д. Песік, В. І. Г. Лойко, М. Ніч, Н. Пінковський, д-р П. І. Д. Пундій, д-р П. Пундій-Базь, В. І. С. Сливко, Я. І. М. Томар, А. І. С. Феденишин, Е. І. М. Ярош;
40 дол. — Н. І. І. Лебенський;
35 дол. — М. І. Н. Терещенко;
по 30 дол. — Р. І. О. Гентіш-Бреух, М. І. З. Галіа, В. І. М. Лиско, М. Лозинський, О. І. Я. Менцінський, П. І. Л. Михалевич, Р. І. М. Палій;
по 25 дол. — М. Білан, Р. І. О. Гавецький, О. І. Я. Гарвасевич, Н. Дума, Б. І. Я. Жеребецький, Б. І. Д. Кекіш, Д. І. С. Косович, А. Крумшин, Ю. І. Х. Кушнір, І. І. Я. Лучко, І. І. Мокріцький, В. І. З. Никифоров, Я. І. Г. Оберішин, Н. І. І. Олесницький, І. І. З. Раковський, П. І. О. Салік;
по 20 дол. — М. Борковська, А. Данилюк, Н. Данилюк, О. І. Т. Данилюк, О. І. О. Колодій, Ю. І. Х. Навроцький, Н. Савчук, Ю. І. О. Пастернак, В. І. Я. Трембіцький, О. Фостяк;
по 10 дол. — М. І. О. Лаба, М. Луцки, М. Шепарович.
Рідна школа Нюарк (класа укр. мови). — 40 дол.
Разом 2905 дол.
НА РАДІОПРОГРАМУ ЦЕРКВИ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ
150 дол. — Едвард Камінський з дітьми;
по 50 дол. — Лідія і Андрій Захвеський, Ярослав Казанівський з родиною, Ірена і Ярослав Куровицький, Марія і Юрій Шогрин;
40 дол. — Олена Гентіш;
по 30 дол. — Оксана і Олег Попатинський, Катрі і Ярослав Черненко;
по 25 дол. — Варка і Ярема Бачинський, Ольга і Володимир Захарія, Марія Маланчук, Христина і Андрій Нечвід, Микола і Стефанія Чорний;
20 дол. — Ольга і Ярко Зазула.
Разом 595 дол.
ІНТЕРНАТ СВ. ОЛЬГИ, ПРУДЕНТОПОЛІС, БРАЗІЛІЯ
100 дол. — Едвард Камінський з дітьми;
по 50 дол. — Ярослава Казанівська з родиною, д-р Христина і Андрій Нечвід, д-р В. І. Н. Проць, Ярушка Якушко;
по 25 дол. — Юліан і Марія Малецький, Марія Маланчук;
20 дол. — Песя Каммар.
Разом 370 дол.
НА „РУХ“ в Україні — 50 дол. д-р Ю. І. Г. Шербанюк
НАШЕ ЖИТТЯ — 30 дол. Е. Басюк
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в НЮ ЙОРКУ
По 25 дол. — І. І. О. Городецький, Оля Івашків.
СЛУЖБИ БОЖІ ЗА СПОКІЙ ДУШІ ПОКІЙНОЇ ДАРІЇ:
Т. І. К. Бень, Т. І. Г. Божик, М. І. З. Василькович, Т. Гриняк, Р. І. Я. Гоген, О. І. Р. Гуглевич, Л. І. П. Гой, М. І. Р. Данилюк, Н. Данилюк, М. І. Г. Данилишин, Д. І. Ж. Захвеський, Б. Зотті Мельчук, О. Зотті, п-во Кадилік, Б. І. Д. Кекіш, Н. Келлі, Н. Ю. Кіричак, М. І. Р. Кобрин, Б. Петерс Пітра, Я. І. О. Менцінський, М. Ніч, О. Рак, А. І. В. Рак, сестра Розмаринівна, ОСЕМ і діти школи св. Івана Хрестителя, М. Турчан, О. Фостяк, М. І. Б. Чабан, М. І. С. Чорний, М. Шепарович, В. І. А. Шумейко, М. І. О. Ярош, Н. Яворів.
Хай Всевисшній Господь винагородить всі жертводавці добрим здоров'ям на довгі літа.
Горем опечалені:
муж — **ЕДВАРД**
донька — **ХРИЗАНТА** з мужем **РОМАНОМ**
і дітьми **АЛЕКСАНДРОЮ, ДАНИЛКОМ**
і **КСЕНІО**
сини — **ЕДВАРД** і **ЮРІЙ**
братова — **ЯРОСЛАВА** з Родиною
брати — **ОРЕСТ** і **ДОБРОМИР** **КАЗАНІВСЬКІ**
з Родиною

Наприкінці травня у Києві відбувся Другий міжнародний фестиваль фольклору. Середина міста уже кілька днів була відповідно прикрашена, вулицями прохажувалися люди в народних одягах України й сусідніх республік та країн. На стадіонах, в залах та парках були спеціальні програми, концерти, паради. На Подолі влаштовано великий ярмарок - виставку, де мистці та різні ремісники виставили свої мистецькі твори, вироби, сувеніри тощо. А біля Андріївської церкви двоє співаків навчали співати релігійні пісні українських композиторів.

Виконавці

У київському Жовтневому палаці культури, в будинку, що колись служив катівню НКВД (нині з нього намагаються зробити пам'ятник жертвам сталінського терору) відбувся вечір справжнього українського фольклору. Здавалося б, що нічого незвичайного у такій програмі нема, але як часто можна побачити вечір з такими виконавцями? Тут не було професійних сил. Може було кілька груп, що не раз бувають на сцені, але крім них всі сільські ансамблі, які там виступали, — це справді народні, а не сценічні. Вони з різних земель, з різних областей, з різних сіл України — це і творці, і виконавці нашого народного мистецтва. Це і молоді люди, і діти, і старенькі бабусі й дідуся. В більшості вони виступали у своїх святкових народних одягах, а не сценічних, одягових, з однієї крамнички від одного кравця. Одяг часто різномірний, але справжній, автентичний, який можна завдати визначити, з якої він області.

А в інших програмах — пісні їхнього роду, їхнього народу, пісні, що їх співають і молоді, і старші. І — це ритуальні, весільні, чи інші пісні, — всі виконують їх без зусилля, чи їм по 8 років, чи їм по 80. Це немов частина їхнього життя. Якщо ж це справді так, то чому не радість для нашої народної культури? Деякі групи були, мабуть, із добре загосподарених сіл чи колгоспів, а може хтось погубувався про новенькі чобітки для них. Багато мало ще старі, немов довші величезні чоботища, але ж і це добре. Чим хата багата, тим і рада.

Як і пристало, жінки всі у хустках, а дівчата у віночках (не як по аматорських сценах, де старші жінки виступають у вінках). Одяг автентичний. Та дивно було бачити, що шось блищить майже всім на грудях: це медалі-нагороди (або й відзнаки з фестивалів), що розвішані не раз і справа і зліва, чи й у два ряди, не раз таких медалей шість чи й більше... Це тепер частина усього народного строю. Жінки в більшості без космети-

ФЕСТИВАЛЬ СПРАВЖНЬОГО ФОЛКЛОРУ

ки. Правда, учасниці або дуже молоденькі, або вже старенькі бабусі. Замітна відсутність середньої вікової групи, яка, мабуть, перейшла до міст. Менше теж чоловіків, ніж жінок.

Програма

Програма складалася з пісень, танків, ритуалів: календарних (веснянки, гаївки, шедрики, купальські та інші), побутових, ліричних, жартівливих. Часами вони були виконані як частина фрагментів обрядів календарного циклу або ж весіль чи вечорниць. Пригравали оркестри з народних інструментів (від бугая до трембіти) і троїсті музики.

Виступи були погруповані за частинами України: Полісся, Центральні-східна Україна, Слобожанщина, Південь України, Поділля, Прикарпаття і Карпати. Ось поліщуків виконували пісню „Зелене життя“ при супроводі цимбалів (Оксана Савчук та Іван Ковальчук). Ось ансамбль 9 до 12-річних хлопців; скрипалі грають з нот. Поліщуки співають на три голоси „Ой вже весна скресла“. А потім виконують весільний ритуал. Весільний стіл, на нім коровай з високими гілочками і стеблами. „Гільце“ високі, в квітах, з довгими стяжками. Віночки молодят з барвінку. Батьки благословляють молодят іконами, а молоді хрестяться. Хоругви з хусток

з Житомирської області співають петрівки, а з Ніжина — демонструють поліські вечорниці. Витанцюють — вискакують „сороку“ поміж палицями; солістка, прекрасний альт, співає „А я чорнава“. Двадцять століття приносять зміни в народних розповідях функцій: у троїстий чи в п'ятій малій оркестрі не лиш чоловіки, але й жінки грають на скрипці.

З Київської області співають пісні з тематикою риболовства і солеварства, це з правданих часів. А з села Липняжка, що на Кіровоградщині — виконують весільний ритуал. Коровай має височезні квіти посередині, а кругом пташечки з тіста. Тут же ритуал відбувається без благословення і без ікон. Молодих посилають зерном і цукерками. Старі бабусі витанцюють, та не у всіх чоботи є. Жінки часто без партнерів.

З Полтавщини ансамбль із сіл Єрки і Кибиці. У деко жупан, але одяг бідний; коралі у них уже сучасні, мабуть, пластиківі. З Черкащини гарні одяги без вишивок, але з традиційним вирізуванням. Їхні інструментальні ансамблі мають такі дивні народні інструменти, як рубель, тачалка і гребінець.

Із Сумської області члени ансамблю у пребагатих строях, але співали по-російськи. Зате Харківські гру-

пи виявляли мішані народні впливи: і українські, і російські. Із Борівського району був лірник і бандурист з високим, чистим голосом. Співав „На Чорнобиль журавлі летіли... і з вірною вертальсь навесні“. Із села Піски-Редківські ансамбль учасників середнього віку (обличчя вже у дуже глибоких зморшках) співав: „Ой Богдане, нерозумний сину, занепасти рідну Україну“. Коли дійшов до слів: „Занепасти, зруйнував... Тепер треба вибиратися з лихой години... з турецького караула і з біди“ — на залі поспішали гучні оплески і 75 відсотків присутніх встало, видно всі зрозуміли, про яких „турків“ мова. Оце так співала Харківщина!

З Асканії Новою на Херсонщині виступав співочий ансамбль. Жінки були у довгих спідницях, з високими чіпками на голові. Виконували вони пісні пралі з високим заспівуванням. Алеж на південних землях України живуть, крім українців і росіян, також і малі групи інших національностей. І ось з Миколаївщини був чеський ансамбль, із Запорізької області — болгарський (майже професійне виконання), з Одещини — гагаузький (гагаузи — нащадки старинних літописних торків, вони живуть навколо дельти Дунаю).

Виступи на перерві

На перерві можна було подивитися унікальний ансамбль у Покутських строях. Тому що ця група хоч аматорська, але їздить на міжнародні фестивалі тощо, вони не могли виступати на сцені в програмі цього концерту фестивалю. Хореограф цієї групи — Богдана Демків з Коломиї. Вона професійний етнограф, детально досліджує і строї і танки. Не дивно, що група з такою великою любов'ю виконала все до подробиць. Тут і довжина спідниць важна (до половини чобота), і фактура матеріалів без сценічних ефектів. А виконання зіграє, техніка тонка. Група дістала в 1988 р. в Греції першу нагороду на фестивалі фольклорних танцювальних груп.

Під час перерви можна було теж оглядати виставку народного мистецтва з різних земель України і різні покази-демонстрації, як, наприклад, прядення, вишивання тощо.

Друга частина

У другій частині програми виступав дитячий ансамбль „Дзубалик“ з села Дністрове Борщівського району Тернопільської області. У них прегарні строї: у дівчат на голові дзубали — прикраси. З Кудринців співав хор. Фартухи прикрашені

блискучими прикрасами. Гораївський ансамбль демонстрував ритуал печення короваю. Та не було там ні семи жінок, ні сім криниць, ні сім кіп ясць... З Бучацького району лемківський ансамбль пралі чуливо виконав „Ой верше, мій верше“, а коли почав співати „Ой у лузі червона калина...“, то вся публіка встала, немов на сигнал. І в цій Київській залі, в будинку, де колись НКВД стріляло людей за український націоналізм, публіка бурно оплесків вітала спомини Січових Стрільців, виділились синьо-жовті прапори, якими відважно вимахували члени нової генерації борців за права України.

Із села Віпче з Івано-Франківської області виступав ансамбль двох родин (Ілляхів і Ванджурків). Надзвичайно зіграні, підібрані танцюристи виг-

ядали майже професійно. Вияснені були сценічно, більш на ефект, як автентично. З цієї ж області був ансамбль дударів. Грали вони і на дрибмі. Дванадцятирічна дівчинка на балю коні чуливо співала колисанку. Бойківська група з Турківського району мала свій ансамбль народних інструментів. Відбитка часу до прадавніх інструментів був доданий і акордіон. Із Закарпаття грали на трембітах. З Чернівецької області три братів, народних скрипалів, вміло показувало віртуозність на цим інструменті. З Кішманського району був показаний весільний ритуал. Одяг знову був дещо сценічний, на руках — блискучі нашивки. Молодого батька благословляли двома величезними свічами, але без ікон.

Мольфар-чарівник

Та була із Карпат ще одна унікальна точка. З Чер-

нівецької області прибув майстер мосяжності, який пояснював як мають виглядати частини традиційного чоловічого одягу, а теж демонстрував майстерну гру на дрибмі. Та він майстер також і на іншу штуку — відвертати хвороби, бурі і горе. Він — гуцульський мольфар. Артистка, яка проходила програмою, клякнула перед ним, щоб він від неї відвернув біль голови. У складному замовленні мольфара чути було і звороти до християнського Бога, і до передхристиянських божеств. Він весь час або хрестив голову, або обводив руками. Закликав, щоб хвороба йшла на сині моря, на глибокі потоки, і на далекі гори... Тут були звороти і з культури поганської і християнської, і специфічної гірської.

Загальні спостереження

В нас часто виступають різні фольклорні групи. Ми мали змогу не раз бачити професійне, навіть дуже вимовне, ставлення до автентичності, від таких груп як, наприклад, ансамблю покійного Верейки, але така фольклорна група, як нам пощастило побачити в Києві, така досі в нас інший вимір і пошук. І пісні, і танки дають відчуття справжнього автентичності тим, що вони природно виконані, і, мабуть, ще да-

лі природно виконуються цими групами у їхньому посвяченню житті — на різних святах та інших громадських, чи родинних ритуалах. Тут не було видно впливу театральності. Коли ж ми день пізніше мали змогу бути на концерті Волинського (професійного) хору, то їх не можна було й порівняти із автентичними сільськими групами.

Волинський хор

В цьому ансамблі був дуже добрий спів хористів, які виконання танків: голоси, танцюристи — вишкolenі. Але строї Волинського хору і танцюристів були суто сценічні — всі однакові, матеріяли блискучі, прикраси з блискоток, навіть на плахах. На жаль, деякі села їх наслідують для своїх одягів, одним словом, запозичують із сцени модернізовану народну ношу... Це подібно і в підборі інструментів — оркестр волинського ансамблю складався із скрипки, трубки, бандури, ліри та акордіону. Це хор, що має представляти народну творчість на сцені, не живучи серед тієї живої творчості. А виконавці справжнього фольклорного вечора жили тим фольклором і серед нього. Може не весь час, як це було минулого століття, але вони ще, очевидно, близькі до тих пісень, танків, ритуалів.

Троїсті музики

„Козаки“ поспішають на ярмарок

Біля Андріївської церкви звучали релігійні пісні

Закінчення

Побачити сьогодні автентичний український фольклор нелегко. Часто така нагода не трапляється. Може, більшість з нас думає, що його вже більше нема, що це вже історія, а одинокі ще, що нам залишилось, — це ідеалізовані, законсервовані виступи аматорських чи професійних груп, які відтворюють на сцені більш чи менш вдало красу і славу минулих днів... Але ми переконалися, що так не є. Народна творчість все ще жива, здорова, і далі процвітає в нашому народі. Може це лиш тіні наших предків, але це живі, незабутні тіні.

Лариса і Любомир
Онишківці

ГАРКА COMPANY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
Всі шкільні книжки ПРОСИМО ЗАМОВЛЯТИ в АРЦІ. На складі книжки ВСІХ видавництв. Одержите на слідуючий день після телефонічного замовлення.

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ
ОДНА КІМНАТА
По ближчій інформації
тел.: (718) 726-2115

РОЗШУКИ

Рідні з України розшукують таких осіб:
ОЛЕКСІ І ПАВЛА ПОЧЕКАЙЛО
село Тростянець
р-н Перемишль
ЮРКА МЕЛЬНИКА пошукує сестра Марія, село Цаплиці. Хто знає би про них, прошу тел. на ч. 416-642-1584 писати за Дмитро Галушка.

HELP WANTED

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до легкої домашньої праці і до опіки над дітьми у віці 6-9 років.
Livingston, N. J.
Тел. (201) 994-2812
(Якщо немає нас дома просимо залишити вістку на стрічці.)

ШКІРНІ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської
дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. Wway & 7th Ave.)
Medicare приймається
Пациєнти приймаються тільки
за домовленістю
Працюємо також в суботу
Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
Funeral Director
Chapels available throughout
the Metropolitan Area

СОЮЗІВКА
SOYUZIVKA

УПРАВА СОЮЗІВКИ запрошує на МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ ПІД ЧАС ЛІТА 1990 Р.

П'ятниця, 31-го серпня

ЗАБАВА — 10-та год. веч. Грає тріо Олеса Кузишина

Субота, 1-го вересня, год. 8:30 веч.

Вокальний ансамбль ДАРКА і СЛВКО

ЗАБАВА — 10-та год. веч. Грають дві оркестри „Темпо“ і „Водограй“

Неділя, 2-го вересня, год. 8:30 веч.

Вокаліст — Алекс Голуб

ЗАБАВА — 10-та год. веч. Грають дві оркестри „Темпо“ і „Водограй“

Carman National Association Estate

ШІСТЬ КОРАБЛІВ З 3,000 вояками західноафриканських держав на покладі відплили в Ліберію. Їх завдання — покласти кінець кровопролитній громадянській війні в цій країні. Члени Економічної спільноти західноафриканських країн — Гана, Нігерія, Сієра-Леоне, Гамбія і Гвінея — підкреслили, що їх військо має виключно миролобну місію. покищо неясно, чи це військо буде введене в столицю країни Монровію. Можливо, що якийсь час воно утримається від висадження на бережжя Ліберії в очікуванні добрих підсумків мирних переговорів, що провадяться між ворогуючими військовими групами і посередниками — країнами Західної Африки.

НОВІ КНИЖКИ

Ростислав Кедр: „ГОМУНКУЛЮС“,
драматична поема, обкладинка М. Бідняка, Торонто,
1990, ст. 275 Ціна 25 доларів.

Його ж: „ПОЕЗІЇ“, III збірка

(1-ша нагорода Літературного Фонду Франка, Чикаго).
Обкладинка Я. Гніздовського, Торонто 1983, ст. 372
Ціна 8 доларів.

Книгарня WEST ARKA

2282 Bloor St. W. Toronto, Ont. Canada M6S 1N9

Телефон: (416) 762-8751

ВПЕРШЕ В ЗСА

Пачки в Україні без обмеження ваги. Нема обмеження на
вміст пачки, нема мита в Україні, ціна за 1 фунт \$3.20, звичайно
поштою і багато, багато більше. За інформаціями в Нью
Йорку і околиці прошу звертатися до:

Nasz General Consulting USA, Inc.
252 Driggs Ave
Brooklyn N.Y. 11222
тел. (718) 389-1172

від понеділка-п'ятниці від год. 2:00-8:00 веч., субота від год.
12:00-7:00 веч. і в неділю від год. 11:00-3:00 по пол.

В інших стейтах контактуватися:

Nasz General Consulting USA, Inc.
244 Delaware Ave
Buffalo N.Y. 14202
тел. (716) 856-9117
від четверга-п'ятниці від год. 9:00-4:00 по пол.

П'ЯТЬ ПРИЧИН ЧОМУ НАМ ПОТРІБНО ПІДТРИМУВАТИ ІВАНА ДЕМ'ЯНЮКА

1. „Мушу сказати, що я переконаний, що вирок суддів в Ізраїлі був несправедливий“
— Лорд Томас Деннінг
2. „Мені не відома ніяка інша судова справа в якій потоптано так багато процедур загально прийнятих міжнародними чинниками“
Професор Віллем Вагенар, автор книжки „Розпізнаючи Івана Наукова праця з пегальної психології“, Вид. Гарвардського Університету
3. „Якщо Іван Дем'янюк, в невинності якого я повністю переконаний, буде повішений на шибениці Айхмана, то приде день коли держава Ізраїль буде сидіти на лаві підсудного“
— Патрик Бюкенан
4. „На мою думку ця справа смердить... Прошу розглянути справу американського громадянина Івана Дем'янюка і поведінку Відділу спеціальних інвестицій (ОСІ) в нашій країні“
— Конгресмен Джеймс Трафікант (демократ, Огайо) „Конгрессовий рекорд“ з 20-го червня 1989 р.
5. „Вірю, що історія не забуде справи Дем'янюка, так як не забуде справи Дрейфуса“
— Граф Николай Толстой

Після дванадцяти років наполегливих і невтомних зусиль ми досягнули багато. За свою подивовидну відвагу та витривалість Іван Дем'янюк — невинна жертва — заслужив на гідну оборону перед ізраїльським Верховним судом. Без Вашої негайної фінансової допомоги така оборона не буде можливою. Просимо допомогти нам успішно завершити останній етап цього страхотного примари, яка триває вже понад дванадцять літ.

Просимо висипати пожертви на

John Demjanjuk Defense Fund

P.O. Box 92819

Cleveland, Ohio 44192